sā zviedru miljonu vis- siļķu

FESIONĀLO SAIMĒ

n darījusi to gluži vienkārši tādēļ, daudz dzirdējusi par skaistām un inām italietēm. Bet tās ir tikai pa- kamēr Karlsona kundzi kāds iedroši- ateiks, ka tik traki jau nemaz nav.

* * *

gad — pašā Ziemsvētku laikā mums runāt par futbolu? Varbūt tomēr ir ka to darām, jo Eiropas futbola lau- u vienmēr ir tā, ka tieši visaukstā- nas laikā notiek karstākās spēles. t Vācijā Ziemsvētkos jāpierod pie n, ja patīk, vēl Vasarsvētkos var ushokeju. Francijas futbola draugu ie- šreiz saistīta 2 virzienos — arvien posmā ievirzās kausa spēles un ārā turpinās arī meistarsacīkstes. ir liela, un sacīkšu rezultātus bieži klimats. Ja nicieši no Vidusjūras at- mos pie Bebra vienības uz Elzasu vai ncijas spēcīgo klubu Lille, tad dien- n gluži vienkārši salst. Kad Lille salā pieveica Nizza 4—1, viesi teica, juši tikai sala dēļ. Pagājušā gada Marseille nekad nespēj uzvarēt er laudis viņu skalstajā pilsētiņā. ad marselieši beidzot varēja atgriez- ostas pilsētā ar 2—1 uzvaru. Pagā- vētdienā Francijas meistarsacīkstēs ā līgā bija šādi rezultāti: Racing is (ar Arenu) — Montpellier 1—1, — Strassbourg (ar Bebri) 3—0, Mar- baix 10—2, St. Etienne-Lille 2—2, Français 1—0, Metz-Nizza 2—2, ancy 4—1, Rennes-Toulouse 2—0 un eims 2—1. Vadībā ir Racig Club Pa- a.

Arn. Šm.

---

u laulības. Mūsu izlases basketbo- ijs Īgenbergs 18. decembrī Neištatē ar Maigu Stulpiņu, basketbolista Stulpiņa māsu

latviešu otrajās meistarsacīkstēs isā Bairingberijā vienspēlē vīriešiem A. Liepiņš, 2. V. Zilberts, 3. V. ; viensp. siev. 1. J. Kāpostiņa, 2. V. 3. R. Vīksne; divspēlē vīr. 1. V. J. Bērziņš, 2. R. Veinbergs, J. Za- A. Liepiņš, V. Paukšens; jauktā V. Zilberts, J. Kāpostiņa, 2. M. Ka- Ādmine, 3. E. Skujiņš, B. Bencone.

nu nometnes YMCAs šacha meistar- uzvarēja Brants, 2. Cinītis.

achists M. Jurševskis sekmīgi spēlē biedrībā Vancouver City Chess Club.

as basketbolisti valstu sacīkstē Bū- zvarēja Eiropas meistaru Čechoslo- -41. «Ungāru panākumiem Londonas ās spēlēs nav bijis gadījuma

---

i jūs var viegli iebāzt maisā"

DSMIT JAUTĀJUMI AT- UTĪBAS PĀRBAUDEI

, ka cilvēkam dzīvē par visu vairāk eciešamas zinnāšanas, kuras visur taču daudzkārt pierādījies, ka ne ozīme ir asam prātam un izmanīgai un situāciju aptveršanai. Sniedzam mus, kas būtībā ir pavisam vien- tajos paslēpts kāds „ķēķis". Kas iespējami ātrī atrod, tas var cerēt, eviens tik viegli „maisā neiebāzīs". 5 minūtēs parcizi spējat atbildēt uz tājumiem, tad jūsu attapība ir lie- areizas atbildes tajā pašā laikā jums kai 8 jautājumiem, arī tad neesat kritis", bet ja varat atbildēt tikai ājumiem, tad jāuzmanās, lai kāds ilvēks jūs „neapved ap stūri". Pa- ldes sniegsim nākamajā numurā. īs kaķi trijās minūtēs apēd trīs ķ ilgs laiks vajadzīgs simts kaķiem, 100 žurkas?

ar likumu ir atļauts vīram precēt itnes māsu?

ir divas minūtes laika, lai sasniegtu Līdz stacijai ir 2 km. Ja jūs pir- tru noejat ar trīsdesmit km stundas ādā tempā jums jāiet otrs kilometrs, niegtu vilcienu?

kaits grozā katrā nākamajā minūtē Vienā stundā grozs ir pilns. Kad pusē?

uģa klāja nokarājas 5 m gara- nes, kuru spraišļi atrodas 30 cm tra. Apakšējais spraislis pieskaras nim. Paisuma dēļ ūdens kāpj par ndā. Pēc cik stundām augšējais ūs zem ūdens?

ir mazākais pīļu skaits, kas var ā kārtībā: divas pīles pirms vie- divas pīles aiz vienas pīles un starp divām pīlēm?

iens no otra 100 km atstatumā esoši auc viens otram pretim: pirmais ātrumu stundā, otrs ar 40 km. Tajā lidojumu sāk bite, kuras ātrums ir ndā. Cik lielu gabalu bite ir noli- tam brīdim, kad abi vilcieni sa-

grāmatā bībelē ir stāstīts, kā va savu brāli Kainu?

nē atrodas desmit melnas un des- zeķes. Iedomājoties, ka tumsā enas krāsas pāris, cik zeķu vis- m, lai katrā ziņā dabūtu vienu vie-

s nestspēja ir 100 kg. Kā ar šo upei var pārcelties vīrs, kas sver viņa divi dēli, kas katrs sver

s karalis grib tikt valā no sava viņš ieliek cepurē divas zīmītes un im, ka ministrs var palikt, ja iz- ar uzrakstu „Paliec!" Bet ja mi- k zīmīti ar uzrakstu „Ej!", tad lvalsts jāatstāj. Viltīgais karalis īmītēm uzrakstīja „Ej!", bet, kad ūdams vēl „glumāks" par savu nešim, kas nezināja par karaļa ādīja izvilkto zīmīti, pēdējais lietu labu ministram. Kā ministrs pie- go karali?

ĀRPTAUTISKAIS MEKLĒ- DIENESTS, AROLSENĀ, MEKLĒ:

ersonu, dz. 21. 3. 1923. Ventspilī, as no Ansbachas; Ainu Biseniecī, 1929. Latvijā, p. z. no Drezdenes; ci, dz. 12. 11. 1898. Latvijā, p. z. es; Ēriku Hausmani, dz. 22. 8. no Stetinas; Jūlijānu Ernestīni Jā- 20. 7. 1905., Rīgā; Veltu Kar- Kopseli; Veru Philipu, dz. 23.10. Ritu Putniņu, dz. 3. 1. 1914. Rīgā, ingas; Juri Robežnieku, dz. 10. 1. no Lauses, Tīringā; Helēni Ru- . 6. 1899., p. z. no Eisenbergas; u Sēju, dz. 22. 4. 1912. Siguldā, lhauzenas; Aiju Svāni, 24 g. v.; utseli, dz. 1907.; Valdi Svāni, nrieti Tomu dz. 24. 5. 1900., Lie- Elmāru Vartu, dz. 8. 9. 1924., Gvido Veisu, dz. 18. 12. 1917., rgenes-Belsenes; Georgu Zizikini, 888., Krievijā, p. z. no Rīgas.

LATVIA

Latvian Newspaper

Published under EUCOM Civil Affairs Division Authorisation Number UNDP 196. Publisher and Editor: Kārlis Rabācs, DP Camp Kleinkötz near Günzburg/D Printer: „Schwäb. Volksbl." Günzburg/D., Bgm.-Landm.-Pl. 7 Circulation: 4000. Published three times weekly. Editorial offices: Günzburg/Do. Dominikus-Zimmermann-Str. 2

LATVIJA

LATVIAN NEWSPAPER

Nr. 118 (223)

Otrdien, 1948. g. 28. dec.

Iznāk trīs reizes nedēļā. Izdevējs: BALK uzdevumā Latviešu preses darbinieku sadarbības kopa. Atbildīgais redaktors: K. Rabācs, redaktori: L. Bērziņš, M. Čulītis, B. Kīselis, A. Liepa, H. Mindenbergs, A. Smits. Adrese: Günzburg-Do.; red.: Dominikus-Zimmermannstr. 2 (tālr. 50). apg.: Marktpl. 25 (t. 84).

Kā paredzēta nometņu apvienošana

Amerikāņu joslas IRO apgabalu (Area) direktoru pēdējā konferencē Bād Kisingenā nolemts, ka nometņu pārvietošanas un koncentrēšanas gaitā pirmo likvidēs 1. (Frankfurtes) apgabalu. Likvidēšanas datums paredzēts 1949. g. 1. aprīlis. Baltiešu nometnes paredzēts pārcelt uz Virtembergu-Bādeni, bet žīdu uz Bavāriju. Pēc tam līdzīgā veidā domāts pārcelt Vircburgas un Ambergas IRO apgabalus.

Nav tomēr domājams, ka nometņu pārcelšana uz lauksaimniecības apgabaliem varētu noritēt strauji. Kaseles apkārtnes žīdu nometnes bija paredzēts likvidēt jau decembra vidū, bet tikai 24. decembrī kluva zināms, ka pirmās trīs nometnes var domāt par likvidēšanos, bet nav zināms, uz kurieni tās pārcels.

Nometņu pārcelšanās plānu pamatā ir izceļošanas akciju norise, lai patukšotās nometnes varētu apvienot. Taču ne uz vienu valsti izceļošana nenorit tik veicīgi, kā paredzēts. bl.

Sūtņa K. Zariņa viedoklis

izvietošanas un citos sveŠniecības jautājumos

SARUNA AR LCP PRIEKŠSĒDI H. KLARKU PĒC ANGLIJAS APMEKLĒJUMA

No Anglijas atgriezies LCK priekšsēdis H. Klarks, Divas nedēļas viņš bija sūtņa Lielbritanijā K. Zariņa viesis, apspriedās ar viņu par bēgļu aprūpes lietām Vācijā, informējās par sūtņa viedokli tālākās emigrācijas jautājumā, iepazīstināja visu trīs Baltijas valstu sūtņus ar LCK vēlējumiem šajā virzienā un vēroja tautiešu dzīvi Anglijā. Sūtņa K. Zariņa viedoklis ir, ka tautiešiem ieteicams Vāciju atstāt, bet vēlams palikt Eiropā. Ja tas nebūtu iespējams, tad ieteicamākās zemes aiz okeāna būtu ASV un Kanāda. Par Argentīnu kā izceļošanas zemi sūtņa atzinums bijis, ka tā ir labākā starp Dienvidamerikas valstīm, bet tautiešiem vispār stipri tālas zemes nebūtu izdevīgas.

Londonā H. Klarkam bijusi izdevība piedalīties kārtējā visu trīs baltiešu sūtņu sanāksmē. Tur viņš sūtņus plaši informējis arī par LCK pūlēm tālākas emigrācijas jautājumā panākt labvēlīgākus nosacījumus ģimeņu cilvēkiem, speciālistiem un darba nespējīgajiem tautiešiem un lūdzis par to rūpēties arī sūtņus. Ar sūtņa K. Zariņa starpniecību izdevies noskaidrot arī Austrālijas viedokli par Vācijā izplatītajām valodām, it kā no turienes ilgāku laiku neviens netiekot projām. Austrālijas galvenās komisijas vadītājs Londonā paskaidrojis, ka aizbraukt no Austrālijas gan būs grūti, kamēr spēkā darba līgums, bet vēlāk nekādu ierobežojumu nav. Aplamas ir arī valodas par to, ka aizbraucot 70% mantības jāatstāj. Tāda noteikuma nav. Austrālijai neesot iebildumu pret iecelotāju nacionālām kopībām. (National Community), bet tā nevarot atļaut dibināt nacionālas kolonijas.

Londonā ar sūtni K. Zariņu un Beļģijā ar sūtni O. Grosvaldu LCK priekšsēdis informējies par viņu viedokli izceļošanas jautājumā uz Franciju. Sūtnis K. Zariņš vispārējā nozīmē Franciju uzskata par līdzvērtīgu Anglijai, bet materiālā ziņā iecelotāji pagaidām tur nevar būt tik labi situēti kā Anglijā. Franciai gan ir priekšrocības arodu ziņā. Sūtnis O. Grosvalds turpretim Franciju neieteic. Viņa viedokli atbalsta arī citi latviešu pārstāvji Beļģijā — konsuls Rācenis un māc. Romāns.

Par pieredzējumiem Anglijā LCK priekšsēdis saka: „Tautieši tur, salīdzinot ar mums Vācijā, labāk nostādīti materiālā ziņā, bet nav nekādu avansēšanās iespēju, jo valdībai jārēķinās ar arodbiedrību pretestību. Arodbiedrību ietekme Anglijā ir milzīga. Taču vienam otram tautietim jau izdevies kaut ko darīt, lai strādātu savā speciālitātē. Varu minēt kaut vai zobārstus. Latviešu zobārstu Anglijā ir ap 200 un 8 zobārstes strādā savā arodā. Vai-

(Beigas 3 lpp.)

APTURĒTA ARGENTĪNAS AKCIJA

No Argentīnas konsulāta Frankfurtē mūs informē, ka, saskaņā ar valdības rīkojumu, Austrumeiropas bēglu izceļošana uz Argentīnu pagaidām pārtraukta. Šo personu izceļošanai līdz turpmākam neizsniegs ne iecelošanas atļaujas (t. s. „Landing Permit") no Argentīnas valdības, ne arī vīzas tiem, kam šādas atļaujas jau ir. Minētais rīkojums tuvāk nav paskaidrots, bet domājams, ka Argentīnas valdība vairākos gadījumos nav apmierināta ar iecelotāju nostāju un tagad izstrādā jaunus noteikumus. Gaidāmi arī stingri noteikumi ģimenes lieluma resp. piederīgo vecuma ziņā, lai iecelotāji neuznemtos gādību par tik lielu personu skaitu, ko tie nevar uzturēt. Līdz šim katru tādu gadījumu izšķīra konsuls pēc saviem ieskatiem.

Uz jautājumu, kādēļ pirms divām nedēļām no kādas tranzitnometnes atsūtītas atpakaļ apm. 50 ģimenes, konsulātā paskaidroja, ka nepareizs esot uzskats, ka ierašanās tranzitnometnē nozīmē, ka viza jau iegūta. Daudzi DP iecelošanas atļauju, ko viniem atsūtījuši piederīgie vai labvēļi, un sarunu ar konsulu uzskatot par zīmi, ka viņu dokumenti jau kārtībā. Nevienam DP vīzu personīgi neizsniedzot un tāpēc pieminētajā gadījumā noticis klūmīgs pārpratums, jo noraidītajām personām vīzas neesot bijušas piešķirtas. bl.

Mazāk policistu, vairāk skolotāju

BALTIEŠU CENTRĀLO KOMITEJU IESNIEGUMI IRO

Latviešu, igauņu un lietuviešu centrālās komitejas pēdējā laikā iesniegušas vairākus memorandus IRO amerikāņu joslas direktoram Raianam. Tajos lūgts: nesamazināt darba iespējas pārvietotām personām, jo tādā veidā tiek atņemta iespēja apgādāt ģimenes, bet pārvietotām personām izsniegtā pārtika nav pietiekama, tiek sekmēta morāliskā līmeņa pazemināšanās, kā arī pārtrauktas izglītības iespējas skolotāju svītrošanas dēļ. Pasvītrojot izglītības nozīmi, aizrādīts, ka skolotājus varētu atalgot, samazinot nometņu policijas darbinieku skaitu.

Privāti dzīvojošiem DP lūgts atļaut ārstēties DP slimnīcās, jo viņu materiālais stāvoklis nekādā ziņā nav labāks par nometnēs dzīvojošiem.

Bez tam lūgts panākt braukšanas maksas pazemināšanu tiem studentiem un skolniekiem, kas apmeklē skolas ārpus savas nometnes; tādā pat veidā kā tas ir vācu studentiem, kas apmeklē skolas ārpus savām pilsētām.

LCK inf.

Ko Eiropā darīja Harijs Vudrings

MARŠALU PAGAIDĀM AIZSTĀS LOVETS

Pēc otrreizēja apciemojuma Vācijā ASV atgriezies agrākais amerikāņu kara ministrs Vudrings. Pilnīgais informācijas trūkums par viņa brauciena uzdevumiem devis vietu dažādiem minējumiem diplomātu aprindās, pie kam atkārtoti pieminēta versija, ka viņš esot izraudzīts par nākamo ģenerāļa Kleja pēcnieku Vācijā. Tāpat no jauna dzird runājam par ārlietu ministra Maršala it kā gaidāmo aiziešanu bet šī informācija vēlreiz atsaukta. Bez tam minējumi par iespējamiem pārkārtojumiem amerikāņu ārpolitikas vadītāju amatpersonu sastāvā saistās arī ar vēstnieka Maskavā Bedela Smisa braucienu uz Vašingtonu.

Kā ziņo no Vašingtonas, ārlietu *ministrs* Maršals pēc sekmīgi pārciestās nieru operācijas tomēr nebūšot ilgāku laiku spējīgs intensīvam darbam, tādēļ viņu aizstāšot viceministrs Lovets. No Vašingtonas valdības aprindām paskaidrots, ka šis apstāklis atkal esot radījis baumas, it kā Maršals savu amatu atstāšot pavisam. Tas neesot tiesa. Lovets Maršalu aizstāšot tikai uz laiku, kamēr viņš būs tik tālu uzlabojis veselību, lai atkal varētu no Loveta pārņemt ārlietu ministra pienākumu pildīšanu.

Prezidents Trumens intervijā presei atsaucis arī baumas par it kā paredzamo Bedela Smisa atkāpšanos no vēstnieka amata Maskavā. Viņam, Trumenam, neesot informācijas par šādu vēstnieka nodomu. Tradicija Vašingtonā gan esot tāda, ka pēc prezidenta vēlēšanām valdības locekļi un diplomāti iesniedz formālus atlūgumus, bet tos parasti neievērojot. Bedels Smiss celā no Maskavas uz Vašingtonu uzturējās Berlīnē, kur piedalījās ģenerāla Kleja rīkotās pusdienās. Tajās bija klāt arī amerikāņu aviācijas ministrs Saimingtons, kas Ziemsvētkus pavadīja Vācijā, kopā ar Berlīnes „gaisa tilta" lidotājiem. Šai sakarībā Saimingtons paskaidroja, ka līdzšinējās C 54 transporta lidmašīnas Berlīnes apgādes vajadzībām apmainīšot pret C 97 tipa lidmašīnām, kas 10 tonnu kravas vietā spēj uzņemt 20 tonnu. Reizē ar aviācijas ministru svētkus Vācijā pavadīja arī jaunais ASV viceprezidents senātors Bārklijs. Viņš Berlīnē presei paskaidroja, ka neredzot nekāda iemesla, kāpēc „gaisa tiltu" nevarētu uzturēt neierobežotu laiku un tādos apmēros, kā tas būtu nepieciešami.

Visvairāk politisku minējumu tomēr saistās ar Harija Hainsa Vudringa ceļojumu. Vudrings no 1936. līdz 1940. g. bija amerikāņu kara ministrs un bez tam bijis no demokratu partijas ievēlētais Kanzasas štata gubernātors. Viņš šogad apciemoja Vāciju jau divas reizes. Vēlēdamies no Vācijas saņemto informāciju papildināt ar sava personīgā pilnvarotā novērojumiem, prezidents Trumens jau septembrī nosūtīja Vudringu uz Vāciju, pie kam šis brauciens bija stipri noslēpumains. Parīzes „Monde" Vašingtonas korespondents šo versiju, ka Vudrings Vāciju apciemojis ar sevišķu Trumena uzdevumu, dibina uz informāci-

(Beigas 3 lpp.)

Vai Jaunajā gadā Austrija tiks pie mierlīguma

Dzīva diplomātu rosība Londonā

Londonā nākamajā mēnesī būs lielas diplomātiskas rosības centrs. Jau janvāra sākumā sagaida ierodamies franču ārlietu ministru Šumānu, kam paredzētas apspriedes ar britu ārlietu ministru Bevinu par dažādiem jautājumiem. Londonā apspriedīsies arī Lielbritanijas, Francijas un ASV pārstāvji par Rietumvācijas okupācijas statūtu. Tā kā trīs militārgubernātori nevarēja par to galīgi vienoties, projektu ar vēl neskaidrajiem punktiem tie nodeva savām valdībām. Sevišķi nozīmīga būs četru lielvalstu sarunu atjaunošana par mierlīgumu ar Austriju.

Maijā izjukušo sarunu atjaunošanu ierosināja pati Austrija. Lielbritanija, Francija un ASV tūlīt izteica gatavību sarunas atjaunot un drusku vēlāk savu pievienošanos paziņoja arī Padomju Savienība. Samērā ātro Maskavas atbildi Vīnē uzskatīja par „labu zīmi", bet Londonā apmierinātība ir tikai „mērena". Sagaida, ka Maskavas-Belgrades konflikta dēļ krievi varbūt šoreiz vairs neatbalstīs Dienvidslavijas plašās territoriālās un citas prasības pret Austriju, kas bija viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ četru valstu sarunas pirmo reizi nonāca strupceļā. „Times" domā, ka Padomju Savienība laikam apsveikšot visu okupācijas armiju izvākšanu no Austrijas, jo tā ieinteresēta, lai rietumvalstu karaspēks iespējami drīz pazustu no austrumbloka ietekmes joslām. „News Chronicle" norāda, ka rietumniekiem jārūpējas par pietiekamu policijas spēku izveidošanu Austrijā, kas spētu stāties pretim eventuālam komūnistu minoritātes mēģinājumam pārņemt varu.

Komūnistu grupa Austrijā nav liela, bet nav tomēr nenozīmīga. Kā nesen paskaidroja valsts prezidents Figls, austriešu strādnieku masas ir sociālistiski noskaņotas, bet komūnistu partijai maza piekrišana. Konservatīvāk noskaņotie pieslejas tautas partijai. Ceturtā partija Austrijā neesot vajadzīga.

Austrijas attieksmes ar rietumiem raksturo Maršala plāna saistības. Austrieši ļoti apmierināti, ka neviens franču, britu, ne amerikāņu ģenerālis rietumioslās neiejaucas austriešu iestāžu kompetencēs. Stipri grūtāk šai ziņā esot ar padomju okupācijas iestādēm. Austrieši atzinīgi novērtē rietumu palīdzību, atzīdami, ka bez ASV, Dānijas, Zviedrijas un Šveices palīdzības saimniecības atveseļošanās pēc Austrijas valūtas reformas nebūtu bijusi iespējama. Arī šobrīd Austrija saimnieciski un pārtikas ziņā atkarīga no Maršala plāna palīdzības.

Liela nozīme saimniecības atveselošanā bija ne vien palīdzībai no ārienes, bet arī pašu austriešu darba gribai un enerģijai. Rezultātā vairākas reizes izdevies pacelt pārtikas devas, atvieglot preču racionēšanas noteikumus, kāpināt rūpniecības produkciju. Dažās nozarēs tā gan nepārsniedz 50% no 1937. g. līmeņa, bet daudzās to pat pārsniegusi. Austrijā šobrīd producē 9 reizes vairāk vara rūdas nekā pirms kara, 5 reizes vairāk alumīnija un 6 reizes vairāk telefona aparātu. Turpretim ogļu produkcija sasniedz 74%, dzelzs rūdas — tikai 59%. Liela nozīme rūpniecības atdzīvināšanā

(Beigas 3. lpp.)

Bulgāri aicina sacelties pret Tito

Ziemsvētku pirmajā dienā Sofijā beidzās bulgāru komūnistu partijas kongress, kurā piedalījās arī pārstāvji no 17 ārvalstīm. Noslēguma runā ministru prezidenta vietnieks Kostovs vēlreiz ierosināja dibināt Balkānu valstu federāciju, tiklīdz būs gāzta „Tito nodevīgā valdība". Pēc Kostova apgalvojumiem, federācijas ideju atbalsta arī Padomju Savienība. Runas turpinājumā ministru prezidenta vietnieks paziņoja, ka bulgāru komūnisti arī uz priekšu turpinās „beznoteikumu cīņu" pret lielsaimniekiem un aizstāvēs draudzību ar Maskavu. Kongresā nolemts, ka līdzšinējo strādnieku partiju turpmāk atkal sauks par komūnistu partiju. BBC

HOLANDE NEPAKLAUSA DROŠĪBAS PADOMES UZAICINĀJUMAM

INDONĒZIEŠI NEIZRĀDA NEKĀDU PRETESTĪBU —KRITIS PĒDĒJAIS REPUBLIKĀŅU ATBALSTA PUNKTS

Drošības padome pagājušajā piektdienā pieņēma lēmumu uzaicināt abas puses Indonēzijā nekavējoties izbeigt kara darbību. Šis lēmums telegrafiski paziņots UN šķīrējtiesas komisijai, kas savukārt pēc tam informējusi kā Holandes, tā Indonēzijas republikāņu valdības. Hāga un Djokjakarta apstiprina, ka Drošības padomes lēmums tai zināms. Neraugoties uz Apvienoto Nāciju iejaukšanos, konflikts Indonēzijā turpinās. Holandiešu vienības, nesastopot nekādu indonēziešu pretestību, ienēmušas pēdējo, svarīgāko atbalsta punktu Javas salā. Tā ir Madjunas pilsēta, kas līdz šim skaitījās par indonēziešu nemiernieku centru.

Drošības padomes lēmums radījis lielu vilšanos Indijā, Pakistānā, Sīāmā un Burmā. Visas šīs valstis cerēja, ka starptautiskais forums uzaicinās Holandi atvilkt savu karaspēku tais robežās, kādas paredzētas pamiera noteikumos, bet nekas tamlīdzīgs nav noticis. Drošības padome tāpat nepieņēma Padomju Savienības formulu kvalificēt konfliktu Indonēzijā kā draudu pasaules mieram. Pakistānas ārlietu ministrs izteicās, ka Holandes rīcība ir „barbariska akcija". Pašreiz celā uz Indonēziju atrodas vairāki UN novērotāji. Apvienoto Nāciju šķīrējtiesas komisija paziņojusi, ka kara darbības atjaunošanā tālajās Klusā okeāna salās vainojama Holande.

Vienas nedēļas cīņu bilance Indonēzijā simtprocentīgi runā par labu holandiešiem. Jāvā viņi pārvalda visus svarīgākos satiksmes ceļus, pilsētas un saimnieciski nozīmīgos apgabalus. Tikpat lieli panākumi Holandei ir arī Sumatras salā. Djokjakartā atbrīvoti vairāki indonēziešu valdības locekļi, atskaitot valsts prezidentu, kas vēl joprojām internēts. Hāgā oficiāli paskaidrots, ka holandiešiem līdz šim ir tikai ap 60 kritušu un ievainotu. Par Indonēzijas eksilo valdību Holandē nekas nav zināms.

Pēc AP informācijas, tuvākajās dienās Jaundelhijā, Indijā, notiks indonēziešu politiku apspriedes ar indiešiem, lai radītu „apvienotu Āzijas fronti pret holandiešu agresīvo imperiālismu". Šo ziņu kādam amerikāņu žurnālistam pateicis Indonēzijas pārstāvis Rangūnā Dr. Marjoenani. Āzijas tautas tagad skaidri saprotot, ka tām jābūt vienotām, lai pasargātu savu neatkarību. Miers Tālajos austrumos, beigās piebildis Dr. Marjoenani, vairāk atkarājas no pašiem āziātiem nekā no Drošības padomes.

Kamēr holandiešu vienības ar panākumiem turpina pasākto akciju Indonēzijā, Amsterdamā otros Ziemsvētkos notikušas lielākas demonstrācijas, kurās piedalījušies vairāki tūkstoši cilvēku. Demonstranti iesniedza valdībai īpašu memorandu, kurā prasīts ciņas tālajās Klusā okeāna salās nekavējoties pārtraukt. AP zina stāstīt, ka demonstrācijas organizējuši kreisie sociālisti. Pēc pēdējām informācijām no Porizes, UN šķīrējtiesas komisija paziņojusi, ka tai nav iespējams uzņemties uzraudzību par pamiera noteikumu respektēšanu Indonēzijā. Kopš konflikta sākuma agrākā demarkācijas līnija vairs nepastāv un to tik ātri nevar arī atjaunot. BBC, AZ

Pāvests Ziemsvētku vēstījumā prasa veicināt bēglu izvietošanu

Gadskārtējā Ziemsvētku vēstījumā visas pasaules katoļiem pāvests Pijs XII attēloja pašreizējo situāciju pasaulē, kur trūkst īsta miera, un izteica divas galvenās prasības, kuru pildīšana vienīgi var palīdzēt radīt īstu mieru: nesatricināma ticība bazničas patiesībām un taisnības un mīlestības bauša pildīšana. Tautu vienotībai pret agresijas garu jāizaug nevis kā vājuma pazīmei, bet ļoti reālā un spēka pilnā veidā. Viena daļa pasaules saredz visu lietu atrisinājumu jaunu bruņu kaldināšanā, bet otra puse saukli — mieru par katru cenu. Īstenībā abas puses liek uz spēles mieru.

Svētais tēvs savā vēstījumā pieskārās arī bēgļu problēmai, vaicādams: „Kādēļ ar milzīgiem izdevumiem piegādāt pārtiku bēgļiem un cieši saspiestām iedzīvotāju masām, ja varētu atvieglot ģimeņu izceļošanu un iecelošanu apgabalos, kur tās ar mazāk pūlēm varētu sev dzīves iztiku sagādāt? Kāpēc kādai tautai neatstāt iespēju ražot pēc savām faktiskām darba spējām un savu dienišķo maizi iegūt, kā sava darba augļus, nevis saņemt dāvanas veidā?"

Bez tam pāvests nosodīja totalitārās iekārtas, kas tautām uzspiestas; esot jāizšķir tautas, kas savu brīvību zaudējušas, un sistēmas, kas par tām valda.

Itaļu komūnistu prese pāvesta vēstījumu apzīmēja par „neiespējamu un provokatorisku pret Padomju Savienību". GZ, M

LATVIJA
LATVIAN NEWSPAPER
Nr. 118 (223) 1948. g. 28. decembrī

Ar autora parakstu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā redakcijas domas.

Jaušams politiskā saspīlējuma atslogojums

Ir tāda sajūta, ka gada beigās politiskā atmosfaira ir labāka nekā priekš trīs mēnešiem, teica BBC komentātors savā pārskatā par ievērojamākiem notikumiem. Šo sajūtu tomēr esot grūti motivēt. Blakus agrākajiem saspīlējuma centriem radies atkal jauns Indonēzijā. Ķīnā stāvoklis pasliktinās dienu no dienas, cīņas turpinās Palestīnā un Grieķijā. Un tomēr gaisā var jaust it kā atslogojumu. Lai gan saspīlējums Berlīnē vēl joprojām pastāv, rietumu demokratijas pārliecinājušās, ka Padomju Savieniba karu nevēlas sākt.

1948. gadā rietumnieki uzsāka savu spēku organizēšanu, kas jau tagad parāda labus rezultātus. Blakus ERP arī Lielbritanija paziņojusi savu saimniecības četrgades plānu, ko saskaņos ar pārējām Rietumeiropas valstīm. Eiropas sasniegumu bilancē vienīgā vājā vieta ir Francija, kur vienu politisku krizi nomainījusi otra. Un tomēr arī te komūnistu ofensīvai nebija panākumu. Par kreiso ekstrēmistu galveno panākumu pag. gadā varbūt varētu uzskatīt apvērsumu Čechoslovakijā. Bet tas tika izdarīts tik rupji, ka arī skeptiķiem atvērās acis. Izlīdzinājums vēlāk sekoja Italijā, kur komūnistus vēlēšanās pilnīgi sakāva. BBC

Gausā gaitā

Kā mūs informē, jaunā veida galvojumi izceļošanai uz ASV DP komisijai Vašingtonā ienāk nelielā skaitā un tā ne tuvu nav varējusi izpildīt darbības sākumā paredzēto mērķi — ielaist apm. 10.000 personas mēnesī. 3 mēnešu laikā uz ASV izceļojuši tikai 2500 DP. bl.

Pārskološanās ātri atmaksājas

Gandrīz visas Eslingenas mājkalpotāju skolu beigušās audzēknes atradušas darbu amerikāņu virsnieku ģimenēs. No pēdējā kursa, kas beigsies 31. janvārī, 19 „aizrunātas" Heidelbergai un pārējās varēs tūlīt stāties darbā Štutgartē un Nirnbergā. Skolā 6 nedēļas gūtās zināšanas praktiskā dzīvē ātri atmaksājas un jaunās mājkalpotājas ar darbu un peļņu apmierinātas. Vairākas mājkalpotāju skolu beigušās paguvušas arī izcelot un vēstulēs izsaka gandarījumu, ka skolā gūtās zināšanas Kanādā un ASV ievērojami sekmē veikt mājkalpotāju darbus.

Pēdējais kurss latviešu valodā sāksies 7. janvārī. Audzēknes vēl var pieteikties skolas telpās Moltkes ielā 65. Kursantēm turpat būs arī internāts.

Eslingenā 3. janvārī darbu sāks arī dārzkopības skola. Priekšlasījumi notiks katru dienu no pl. 18.30—20.30, bet darbi siltumnīcās priekšpusdienās IRO dārzniecībā Nellingenā. Turpat kursanti saņems siltas pusdienas. Strādātājiem prakse sestdienās, svētdienās un brīvā laikā. Arī dārzkopības skolā vēl var pieteikties (Hindenburga ielā 35) audzēkņi no citām nometnēm. Februārī sāksies piensaimniecības, martā auto mechaniķu, galdnieku, šūšanas, mūrnieku, frizieru un pulksteņtaisītāju kursi.

M

Latvieši Spānijā

Spānieši labāk pazīst Latviju nekā latvieši Spāniju

VĒSTULE LATVIJAI NO BILBAO

Spānijā pēc kara līdz šim ieradies tikai 1 latvietis, ja neskaita no Zviedrijas garāmbraucējas baltiešu bēgļu laivas, kas Sansebastianā vai Santanderā mēdz papildināt proviantu savam pārbraucienam uz Dienvidafriku vai Argentīnu. Spāņu tauta, pati būdama ļoti drošsirdīga un bruņnieciska, augsti vērtē arī šo bēgļu — drošsirdīgo „korsaru" uzņēmību — ar mazām laiviņām šķērsot okeanu, un vienmēr bez maksas izsniedz tiem visu nepieciešamo un ar sirsnīgiem vārdiem un atvadceremonijām izvada bēgļu laivas tālajā ceļā. „Viņi atradīs jaunas mājas," saka spānieši, „tāpat kā mūsu senči atrada Ameriku un nodibināja jaunas valstis. Tas, kas nebaidās meklēt, vienmēr atrod!"

Jāsaka, ka spānieši labāk pazīst Latviju nekā latvieši Spāniju. No austrumu frontes pārnākušie spāņu karavīri vienmēr ar sajūsmu stāsta par Rīgu, tās operu, teātriem un jūrmalu. Taisni jābrīnās, cik īsā laikā viņi paspējuši ievērot zīmīgāko un skaistāko mūsu zemē. Jaunais Sansebastianas garnizona ārsts bieži atkārto, ka viņš savai kundzei kā skaistāko kāzu dāvanu apsolījis latviešu baleta izrādi atbrīvotās Latvijas Nacionālajā operā.

Vairākus spāņu virsniekus ar Latviju saista ne tikai simpatijas, bet arī radnieciskas saites, jo tie no Rīgas uz Spāniju sev pārveduši līdzi dzīvesbiedres. Tā uz Madridi tautās aizvesta rakstnieka Pāvila Rozīša meita, uz Valensiju — mākslas akadēmijas audzēkne Vanda Kārkliņa, kuŗa pa vaļas brīžiem cītīgi nododa mūsu tautisko leļļu veidošanai. Viņas darinātās nīcenieces, zemgalietes un krustpilietes sastopamas gandrīz vai katras Spānijas pilsētas mākslas ražojumu veikalu skatlogos un nemaz nekautrējas nostāties blakus šejienes temperamentīgajām andalūzietēm, katalanietēm vai baskietēm. „Nevaru nemaz domāt par visu pasūtinājumu veikšanu," izsakās pati Dr. Gogollosa kundze. „Tā noderētu kādi latviešu palīgspēki, bet uz Spāniju jau neviens negrib nākt."

Viņai ir taisnība: ja kāds latviešu daiļamatnieks atvērtu Spānijā tautisko pieminlietu darbnīcu, tas kļūtu uz „zaļa zara". Atrodos Spānijā jau gandrīz 2 gadus, esmu sīki iepazinies ar tās apstākļiem, un domāju, ka amatnieki šē spētu iekārtoties. No otras puses nekādā ziņā nebūtu ieteicams Spānijā meklēt laimi lauksaimniekiem, nekvalificēta darba strādniekiem un biroja darbiniekiem. Darba algas šeit ir ļoti zemas un dzīves dārdzība liela.

Spānijā labi klājas latviešu dejotājiem. Tie gan ir tikai 2 — Vera Krauze un Valdis Leonaitis. Abi dzīvo Barselonā. Vera Krauze pati nodibinājusi savu baleta trupu un ar to uzstājas gan Barselonā, gan arī sariko turnejas pa citām Spānijas pilsētām. Pagājušo vasaru ar lieliem panākumiem viesojās arī Tanžerā un spāņu Marokā. Leonaitis dejošanu, no viņa paša neatkarīgu apstākļu dēļ, pārtraucis jau kopš 2 gadiem. Novembrī Barselonā no Romas viesizrādes rīkoja arī Rīgas publikai pazīstamā Mirdza Kalniņa, tagad Caponi kundze.

Barselonas tuvumā, Badalonas pilsētā uz dzīvi kopš Spānijas pilsoņu kara beigām apmeties vēl viens rīdzenieks — aizsaļgu lidotājs Lindenbergs. Nevar teikt ka laime nebūtu uzsmaidījusi arī vienai Rīgas operas kafejnīcas viesmīlei. Tā, pēc apprecēšanās ar spāņu karavīru, tagad atvērusi Toledā pati savu viesnīcu restorānu, un par darba vai peļņas trūkumu nesūdzas. Madridē vēl dzīvo arī pēdējā Spānijas diplomātiskā pārstāvja Latvijā kundze — latviete.

Galvenā Ziemeļspānijas ostas un rūpniecības pilsētā Bilbao jau kopš 1938. g. uz dzīvi apmeties laikraksta „Rīts" korespondents Rimkeits ar ģimeni un tagad kļuvis par lielākā šejienes foto studijas un foto piederumu veikala īpašnieku. Nereti Bilbao ar Panamas vai Anglijas kuģiem iegriežas arī latviešu un igauņu jūrnieki, atvezdami šejienes latviešiem vienmēr, kā saka, „mazu gabaliņu no dzimtenes", jo tad vismaz var kopīgi uzdziedāt pa latviešu dziesmai, atcerēties dzimteni . . .

Mūsu jūrnieku viesošanās Bilbao mums ir vienmēr īstu un sirsnīgu svētku dienas tāpēc, ka visā Spānijā nav vairāk par 15 latviešiem, bērnus ieskaitot. Tā kā Spānija ir liela un mēs visi dzīvojam izkaisīti, tad dabīgi, ka, sastopot kādu tautieti, gribot negribot acīs iezogas reizē pa prieka un skumju asarai.

Spāņu prese bieži aizkar Baltijas valstu likteni. Īsi pirms 18. novembra lielākā Bilbao avīzē „La Gazeta del Norte" rakstīja, ka baltiešu tautu kultūra ir 1000 reizes augstāka par mūsu tagadējo apspiedēju „kultūru" un nedrīkst notikt, ka 20. g. s. tiek fiziski noslepkavotas trīs tautas ar tik augstvērtīgu kultūru un cēlām morālām īpašībām.

Spānija ir mums draudzīga, un ja kādam latvietim gribētos pārcelties uz šejieni, tas var būt drošs, ka neviens spānietis to neuzskatīs par „nevēlamu ārzemnieku", bet gan labprāt sniegs roku jaunas dzīves uzsākšanai.

Bilbao, decembrī.

R. Kp.

„. . . nezinām, kā ziemu pavadīsim"

VĒLTULE LATVIJAI NO FRANCIJAS

Paklausot franču imigrācijas komisijas uzaicinājumam Dānijā, mēs šīgada februārī pieteicāmies lauku darbiem Francijā. Esam 4 cilvēku ģimene. Mans vīrs un es strādājam kādā lauksaimniecībā. Vīram ir līgums, bet es strādāju ar stundu algu. Jau kopš atbraukšanas esam, tā sakot, karā par mūsu atalgojumu. Sadales punktā Lillē nedabūjām nekādus paskaidrojumus par darba apstākļiem, līgums bija rakstīts franču valodā, kur vienīgais saprotamais bija cīpari, kas rādīja 8507,70. Apstākļi darba sadales punktā nebija spoži, bijām par mūsu mazākā bērna veselību lielās rūpēs un jutāmies laimīgi, kad varējām aizbraukt pie saimnieka.

Sākām strādāt. Vīrs bija kūts pārzinis, bet es gāju pie lauku darbiem. Lietainā laikā man darba nebija. Pavasarī stipri lija un mana izpelņa mēnesī iznāca 4000—5000 franku. Par dzīvokli, elektrību, apkurināšanu, pienu (katrs strādātājs saņem 1 litru, mazie bērni ½ l., lielākie ¼ litru) un kartupeļiem bija jāmaksā. Mēneša beigās konstatējām, ka mūsu abu algas ir par mazām, lai segtu visus nepieciešamos izdevumus par uzturu, nemaz nerunājot par drēbju vai apavu iegādi.

Apklausījāmies pie poļu laukstrādniekiem, kas Francijā dzīvo jau 25 gadus. Izrādījās, ka atalgojums lopkopjiem ir 13.000 fr. un piedevām vēl zeme sakņu dārzam. Pie lauku darbiem vīrieši izpelna mēnesī ap 12.000 fr., arī tiem ir zeme saknēm. Lūdzām kādu vācu brīvlaistu kara gūstekni, kas prata franču valodu, lai viņš pārtulko mums līguma saturu. Izrādījās, ka saimniekam bez 8507,70 fr. jādod arī dzīvoklis, apkurināšana, apgaismošana, piens, kartupeļi un ½ kg sviesta nedēļā. Nu ar saimnieku vajadzēja izskaidroties. Tajā pašā reizē mans vīrs izteica vēlēšanos saņemt atalgojumu naudā un par nakti 12.150 fr. mēnesī. Manu algu negronijā teica, ka par bērniem saņemšot ģimenes piemaksas. Man ir 14 g. v. meitene un nepilnus 2 g. v. puisītis. Ģimenes piemaksu vēl līdz šim neesam saņēmuši. Pēc vairākkārtējiem lūgumiem saņēmām rakstisku atbildi, ka abi strādājot un tādēļ ģimenes piemaksa nepienākoties. Tas ir taisni pretējais, ko solīja imigrācijas komisija Dānijā.

Darba apstākļi ir pa spēkam, ja tikai saimnieks kaut drusku korektāk izturētos tieši atalgojuma lietā. Pirkt var dabūt visu. Ja saņemtu ģimenes piemaksas un pašiem būtu sakņu dārziņš, varētu dzīvot labi. Arī drēbes, samērā ar izpelņu, ko pelna šejienes laukstrādnieki, tad iespējams nopirkt. Vājās zināšanas franču valodā un nezinot, kur lai griežas šo grūto jautājumu noskaidrošanā, liek tagad mums interesēties par atpakaļ braukšanu uz Dāniju un pieteikties izceļošanai uz citām zemēm. Bet vienkāršam strādniekam nebūs viegli nekur. Es sarakstos arī ar tām ģimenēm kas grūto apstākļu dēļ atgriezušās atpakaļ Dānijā. Nav sūdzību par darba grūtumu, bet gan par atalgojumu un ģimenes piemaksu nesaņemšanu.

Mana vīra atalgojums aprēķināts pēc slaucamo govju skaita. To ir 12. Ar ziemas iestāšanos lopi stāv kūtī, tos vajaga pabarot, padzirdināt un katru dienu tīrīt kūti. Bez tam vēl ir jāapkopj 15 teļi, 11 cūkas un 7 zirgi. 8½ stundās, strādājot vistātrākā tempā, darbus iedalot uz minūtēm, viss nav paveicams. Bet mēs nezinām, kā noskaidrot, cik liela darba norma lopkopjiem jāveic. Ziemas mēnešos man darbs nav solīts, un tā es nevarēšu arī neko piepelnīt. Es labprāt gribētu palikt šeit, ja tikai varētu nokārtot atalgojuma jautājumu. Šurp braucot pat nedomājām, ka vajadzēs rēķināties ar atgriešanos, bet tagad nezinām, kā ziemu pavadīsim. Jābūt arī skaidrībā par to, kā atkāpties, ja izturība būtu par mazu.

Francijā, decembrī.

E. Rieksta

Ziemsvētki visā pasaulē

MELBURNĀ, AUSTRĀLIJĀ, 37 GRADI KARSTS, BET OBERSDORFĀ, VĀCIJĀ, 21 GRADU SALS

Pirmajos Ziemsvētkos Jeruzalemē un Betlemē ieroču uguns bija apklususi, un tūkstošiem svētceļnieku apmeklēja Kristus dzimšanas vietu un piedalījās dievkalpojumā, ko apsargāja smagi apbruņoti arabu policisti. Dievkalpojumi netika traucēti arī pārējās baznīcās Nācaretē.

Tieši pusnaktī 24. decembrī Sv. Pētera bazilikā Romā notika svinīga mesa, ko vadīja pāvests Pijs XII un ko noklausījās ap 10.000 dievlūdzēju. Otros svētkos pāvests pieņēma diplomātisko korpusu. Kamēr Romā valdīja svētku noskaņojums un saulainā laikā visas ielas bija gājējiem pārpildītas, Neapolē policija vairāk nekā pus stundu apšaudījās ar bandītiem. Kāds apcietinātais meta rokas granātu, ievainojot sevi, trīs policistus un divus citus apcietinātos. Apšaudīšanās notikusi arī Palermo, bet Boloņā katoļu arodbiedrību apvienības mītni sabojājusi bumba, ko nezināmas personas bija novietojušas namā.

Nujorkā Ziemsvētkus šogad nosvinēja baltā sniega segā. Prezidents Trumens svētkos ieradās savā dzimtajā pilsētā Independensā, no kurienes pa radio teica vēstījumu amerikāņu tautai un apmeklēja savus tuvākos draugus. Jaukam, saulainam laikam valdot, dienvidafrikāņieši Ziemsvētkus aizvadīja kalnos vai peldvietās. Pēc saimniecības aprindu informācijas, apgrozījumi veikalos sasnieguši rekordskaitļus.

Karstums Ziemsvētkos valdīja Austrālijā. Melburnā dzīvsudraba stabiņš rādīja 37 gradi, kamēr zemes vidieni piemeklēja lietus gāzes, šur tur radot plūdus. Vīnē sabiedroto kontrolpadomes sēdē 24. decembrī krievi bija paņēmuši līdzi kaviāru un vodku.

Augstās cenas Ziemsvētkus šogad lielā mērā ietekmēja Francijā: liela daļa parīziešu tradicionālās svētku maltītes tāpēc ieturēja mājās un nevis, kā parasti, restorānos. Svētku pusnakts dievkalpojumu no Notre Dame katedrāles šogad pirmoreiz pārraidīja televīzijā. Augstās cenas ietekmēja arī londoniešu iepirkumus — veikalos preču bija daudz, bet pircēju maz. Daudzus Lielbritanijas apgabalus klāja bieza migla, Temzā gandrīz pilnīgi apstājās kuģu satiksme. Helsinkos pirmoreiz pēc 8 gadiem somi varēja atkal nopirkt Ziemsvētku svecītes. Lai gan ungāru valdība vēlējās proklamēt Ziemsvētkus par strādnieku svētkiem un skolās mācīja bērniem, ka dāvanas gādā nevis Kristus bērns, bet vecāki, dievkalpojumi bija pārpildīti un bērni, tāpat kā agrāk, gaidīja Ziemsvētku vecīti. Rumānijā Ziemsvētki neskaitījās svinamas dienas, bet ļaudis tomēr uz darbu negāja.

Kamēr Ziemeļvācijā svētkos aukstums bija ap nulli, Obersdorfā sals sasniedza 21 gradu. Tieši uz svētkiem mājās no gūsta Padomju Savienībā atgriezās daudzi bij. karaviri. Stacijās viņus sagaidīja dzelzceļu misijas, kas gādāja, lai atbrīvotie pēc iespējas ātrāk nokļūtu pie savām ģimenēm. Svētdien arī gaisa tilts Berlīnē atzīmēja 6 mēnešu pastāvēšanu. Šai laikā pārvadāts ap 700.000 t dažādu pārtikas līdzekļu un oglu, nolidojot vairāk nekā 21 milj. km. 17 amerikāņu un britu lidotāji gājuši bojā katastrofās.

Nometņu dzīve

PAR LCP locekli Ziemeļreinas-Vestfāles apgabalā ar 1250 balsīm ievēlēts J. Celms. Otrs kandidāts inž. E. Dravnieks dabūja 761 balsi. Vēlēšanās piedalījās 73% balstiesīgo tautiešu. LCP vēlēšanas Hesenes apgabalā notiks 29. decembrī. Kandidē P. Greizis, V. Mateuss, R. Akmeņkalns, Ad. Šilde, V. Skaistlauks un Ad. Blāķis. Apgabalā jāievēl divi LCP locekļi.

CURCH WORLD SERVICE ziņo LCK, ka Ohaijo un Klīvlendas štatos ir interese par slimnīcu apkalpes personālu no amerikāņu joslas baltiešu vidus. Vieninieces līdz 34 g. v. var pieteikties Church World Service (Sārdo jaunkundzei): München, Bismarckstr. 20—222. Piebrasītas diplomētas māsas, praktiskas māsas un interesentes māsu amatam. Iesniegumam nepieciešama 1 ģimetne.

BAPTISTU organizāciju ziedotās drēbes un apavus, kas ilgi gulēja Brēmerhafenā, tagad sadalīs. Jau noteikta sūtījuma sadale pa apgabaliem. Lībekai piešķirts 15%, Reinas-Vestfāles apg. 4%, Lejassaksijas apg. 18%, Hesenes apg. 7%, Bavārijas apg. 36%, Virtembergai-Bādenei 3%, franču joslai 12%, Austrijai 2%. Anglu joslai kopsummā no sūtījuma atvēlēts 40%, bet amerikāņu joslai 60%.

SŪTNIS J. FELDMANIS informē LCK, ka viņam izceļošanas jautājumā bijusi saruna ar IRO pārstāvi Levernoju. Tas ieteicis izcelot uz franču Ziemeļafrikas zemēm Tunisu un Maroku, kur daži DP ātri tikuši pie turības. Kāds krievs, piemēram, īsā laikā iegādājies 2 smagās auto mašīnas.

DIVAS Hamburgas latviešu studentes 18. decembrī kļuva par doktorēm. Tās ir Dr. med. dent. Dzidra Briede un Dr. med. Edīte Vītola. Akadēmisko gradu ieguvušo latviešu skaits Vācijā nav liels, un minēto tautiešu sasniegumu nevajadzētu novērtēt par zemu. Tas ir piemērs zinību alkai, izturībai un darba padarīšanai līdz galam.

VĒSTULES REDAKCIJAI

Adolfs Blāķis, LCP locekļis

KAMDĒĻ?

Iepriekšējās LCP vēlēšanās, liekas, bija tikai viens gadījums, kad jau vienā vēlēšanu apgabalā ievēlētais kandidāts kandidēja vēl citā apgabalā. Šoreiz tādi gadījumi ir vismaz divi. „Latvijas" 115. numurā rakstīts, ka Virtembergas-Bādenes apgabalā LCP vēlēšanām iesniegti 2 kandidātu saraksti. Vienā sarakstā kandidē, starp citiem, V. Skaistlauks. Arī Hesenes apgabalā kandidē V. Skaistlauks. Otrā sarakstā kandidē V. Janums, kas par LCP locekli ievēlēts jau angļu joslā.

Kamdēļ tad, ja ir ievēlēts vienā apgabalā, kandidē vēl kādā citā? — Ja tiek ievēlēts vairākos apgabalos, mandātu var pienemt tikai vienā apgabalā, bet pārējos apgabalos iesnējams atteikties par labu kādam citam, vēlamam kandidātam, kurš savā iecirknī, tā sakot, „izkrītis cauri". Tādā kārtā „savu frakciju" var padarīt stiprāku par vienu vai vairākiem LCP locekļiem.

Arī Latvijas saeimas vēlēšanu likums bija tik liberāls, ka tur bija iespējamas organizatoriskas kombinācijas. Tā pēdējās saeimas vēlēšanās vācu minoritāte, kura sastādīja tikai ap 3% no iedzīvotāju skaita, pārvadājot savus vēlētājus no viena vēlēšanu apgabala uz kādu citu, ieguva 6% no deputātu mandātu skaita. Mēs, liekas, tomēr būsim kaut ko mācījušies no vecajiem laikiem un no vecajiem kungiem.

LCP vēlēšanu instrukcija nenoliedz vienai un tai pašai personai kandidēt vairākos vēlēšanu apgabalos.

Iegādājaties
PROF. KĀRĻA KUNDZIŅA
monografiju
KRISTUS
Cena DM 4,—.
Grāmata pasūtināma pie mācītāja Ed. Putniņa: (13b) Kleinkötz b. Günzburg/Do., Lettenlager. (211)

Raibā pasaule

„Dzīve ir diezgan bīstama!" teica 67 g. v. nujorkietis Džons Viljems, kad viņu ar kaula lauzumu simto reizi ievietoja slimnīcā. Bez 3 lidmašīnu katastrofām, Viljema „rekordu" sarakstā ir 13 vilcienu un 37 auto klizmas, 43 smagākas kaušanās un divi kritieni uz ledus, kas visi beigušies ar kaulu lauzumiem.

(WE)

Nepatīkami pārsteigti bija precētie Singapuras un Malajas vīrieši, kam ir vairāk par vienu sievu, kad nesen saņēma jauno ienākumu nodokļa veidlapu: turpmāk nodokļu atskaitījumi paredzēti tikai par vienu sievu. Muhamedāņu likumi malajiešiem un ķiniešiem atļauj līdz četrām sievām. Bērnu ziņā jaunais likums paredz kompromisu: atskaitījumi atļauti par deviņiem laulībā dzimušiem bērniem, ja arī tie ir no vairākām sievām. (DM)

Japāņu bībeles propagandas biedrība ar gandarījumu konstatēja, ka īsā laikā varējusi izplatīt 3,5 miljoni no ārzemēm ievestu bībeļu un vēl arvien pienāk jauni pieprasījumi. Taču drīz atklājās īstais iemesls: bībeles, kas bija iespiestas uz ļoti plāna, koku nesaturoša papīra, melnajā tirgū par seškārtīgu cenu pārdotas tālāk kā cigarešu papīrs.

(RI)

Tikai viena trešā daļa visas zemeslodes cilvēku ēd ar nazi un dakšiņām, otra trešdaļa ar kociņiem, bet pārējie tāpat kā pirms gadu tūkstošiem — ar pirkstiem. (DB)

Pie labākā Koburgas juveliera ieradās pilsētas pazīstamākais ubags un vēlējās iepirkties „Ziemsvētku dāvanas". Viņš apvainots atraidīja dāmu pulksteņus, kas maksāja tikai 45 markas gabalā, un pēdīgi nopirka divus dāmu zelta rokas pulksteņus par DM 430.

(DK)

100 g. v. francūzis Žaks Linārs pagājušā nedēļā saņēma goda zīmi par 1870. 71. g. franču-vācu karā parādīto varonību.

(Reuter)

Apcietināts ka nālis Mincer

Ungāru policija pirmdien Budapeštā apcietinājusi U kardināli un katoļu baznīcas Mincenti. Oficiālajā paskaid kardinālis apvainots „spiegoš devībā" un citos noziegumos. peštā runāja, ka kardinālis M rakstot grāmatu, kas vērsās mūnismu. Savas bezkom nostājas dēļ kardinālis bija nepatīkams Ungārijas vara Jau kopš ilgāka laika pret M vērsās komūnistu uzbruku nepārprotamus draudus priel dienām pateica jaunais minis zidents, apsolīdams „kardin vākt".

Belgradē savukārt ap Dienvidslavijas finanču min kāds parlamentārietis, kas svešas varas kalpībā". Finan nistrs gribējis aizbēgt.

Čangkaišekan 82.000 kritušu mēnesī

Čangkaišeka stāvoklis Ķīn na pasliktinātīes dienu no Pēc trīs nedēļu ilga aplenk gad kritusi arī svarīgā K pilsēta, kas bija viens no liel ķiniešu tādzniecības centri melkīnā. Šo informāciju ap arī Nankinga, piebilstot, ka tajām vienībām no pilsētas izlauzties. Komūnistu raid no, ka novembrī nacionālā K dējusi 82.000 krituši, 110.000 ievainoti, bet 15.000 pārbēgu mistu pusē.

Nankingā tagad oficiāli rots, ka Dr. Sunfū pabeidzis valdības sastādīšanu. Otro svētkos jau notikušas pirm spriedes ar tā saucamo Ķīna mi. Lai gan nav publicēts oficiāls paskaidrojums, šīs des labi informētas aprind ta par vissvarīgākām, kāda notikušas. Jaunais aizsardz nistrs publicējis dienas pav uzdots „par katru cenu" not sardzības līniju ziemeļos no upes. Uz turieni paredz arī jaunas vienības, lai draudus Nankingai. Maršal kaišeku, viņa sievu un vēl ievērojamākos politikus i izsludinājuši par kara st kiem.

Vai Kremli li

STA

Militāristu un tautsaimn svērumiem par ASV un Savienības vājumu vai spē visķās nozarēs un gatavīb tagad pievienojies vēl vien jums, ko atbildīgie valstsv ta par diezgan nozīmīgu. P gām studijām konstatēts, ka lielākā māksla ir gaidīt u dzīties izdevīgāko mirkli sa mu īstenošanai.

Šai sakarībā ir interesant dzīties turpat trīs gadu atpakaļ un pēc tam atcerē lina tagadējo stāvokli un Padomju Savienībā. Tad t jautājums, kā gan Staļins t mīgi spējis apspēlēt revolūc renākos un populārākos kā Trocki, Rikovu, Buchar izveidoties līdz Eiropas un saules nozīmīgam valstsvīr Trockis savā autobiografijā jis, ka Staļins bijis uzticam mīgs un nesaudzīgs cīnītājs, zē arī ļoti veikls un viltīgs jau toreiz Lenins brīdinājis nities no kaukazieša ar dze acīm. Trockis apgalvo, ka atbildīgie bolševiku varasv Staļina baidījušies.

Tanī pašā laikā Staļins neb dants un fanātisks teorētiķis lā daļa no inteliģentākiem b cinītājiem, bet ārkārtīgi veik mainīgs taktiķis, kas savas veidu un pat uzskatus prata rot acumirkligajai situācijai jadzībām, nekad neizlaidam acīm izraudzīto mērķi un ar darbību un veiklu triku tam damies. Vai tagadējā Padom vienības nostājā un rīcībā n skatāmas zināmas paralleles?

Pēc gadiem, kad Staļins sav u bija nodrošinājis, viņš pā r „tētiņu" un sāka tēlot tē pīgu valstsvīru. Kara gado ds parādījās arī Ruzveltam u pēc vēsturiskiem materiāliem u cībām secināms, savu lomu sp tiešām lieliski. Jau tūlīt pēc reizēm pavidēja vienīga neai Staļina sēja, bet pēdējā pu maska kritusi galīgi — savās t mēs un rīcībā Staļins nav pārv jies, viņš palicis tas pats veca volūcionārs, kas atzīst katru līd un veidu iecerētā īstenošanai.

Pašreizējā politiskajā situāci Staļina īpašības tomēr nav s

ā ziemu
n"

ANCIJAS

apkurināšana, apgaismo-
, kartupeļi un ½ kg
ēļā. Nu ar saimnieku
zskaidroties. Tajā pašā
vīrs izteica vēlēšanos sa-
jumu naudā un par na-
aksāt. Tagad vīrs saņem
ēnesī. Manu algu negro-
cijas komisijas vīri Dā-
ka par bērniem saņem-
piemaksas. Man ir 14 g.
n nepilnus 2 g. v. puisī-
piemaksu vēl līdz šim
ēmuši. Pēc vairākkār-
niem saņēmām rakstisku
bi strādājot un tādēļ ģi-
aksa nepienākoties. Tas
tējais, ko solija imigrā-
a Dānijā.

tākļi ir pa spēkam, ja
ks kaut drusku korrek-
tieši atalgojuma lietā.
abūt visu. Ja saņemtu
maksas un pašiem būtu
š, varētu dzīvot labi.
samērā ar izpelņu, ko
es laukstrādnieki, tad
pirkt. Vājās zināšanas
ā un nezinot, kur lai
ūto jautājumu noskaid-
tagad mums interesēties
braukšanu uz Dāniju un
celošanai uz citām ze-
ienkāršam strādniekam
nekur. Es sarakstos arī
ēm, kas grūto apstākļu
ās atpakaļ Dānijā. Nav
darba grūtumu, bet gan
mu un ģimenes pie-
emšanu.

atalgojums aprēķināts
govju skaita. To ir 12.
tāšanos lopi stāv kūtī,
abarot, padzirdināt un
īrīt kūti. Bez tam vēl
15 teļi, 11 cūkas un
tundās, strādājot vis-
darbus iedalot uz mi-
av paveicams. Bet mēs
noskaidrot, cik liela
lopkopjiem jāveic. Zie-
man darbs nav solīts,
arēšu arī neko piepel-
t gribētu palikt šeit, ja
nokārtot atalgojuma
rp braucot pat nedo-
ajadzēs rēķinātīes ar
et tagad nezinām, kā
im. Jābūt arī skaidrī-
atkāpties, ja izturība
u.

cembrī.

E. Rieksta

VĒSTULES REDAKCIJAI

ķis, LCP locekļiem

AMDĒĻ?

LCP vēlēšanās, lie-
viens gadījums, kad
ēšanu apgabalā ievē-
s kandidēja vēl citā
iz tādi gadījumi ir
Latvijas" 115. numu-
Virtembergas-Bādē-
LCP vēlēšanām ie-
ldātu saraksti. Vienā
dē, starp citiem, V.
rī Hesenes apgabalā
istlauks. Otrā sarak-
. Janums, kas par
ēlēts jau angļu joslā.

ja ir ievēlēts vienā
dē vēl kādā citā? —
vairākos apgabalos,
ienemt tikai vienā
ārējos apgabalos ie-
ies par labu kādam
kandidātam, kurš
tā sakot, „izkritis
ārtā „savu frakciju"
rāku par vienu vai
locekļiem.

saeimas vēlēšanu li-
liberāls, ka tur bija
anizātoriskas kombi-
dējās saeimas vēlē-
noritāte, kura sastā-
3% no iedzīvotāju
jot savus vēlētājus
nu apgabala uz kā-
a 6% no deputātu
Mēs, liekas, tomēr
mācījušies no veca-
no vecajiem kun-

instrukcija neno-
tai pašai personai
os vēlēšanu apga-

dājaties
ĻA KUNDZIŅA
ografiju
ISTUS
DM 4,—.
āma pie mācītāja
) Kleinkötz b. Günz-
Lettenlager. (211)

Apcietināts kardinālis Mincenti

Ungāru policija pirmdienas rītā Budapeštā apcietinājusi Ungārijas kardināli un katoļu baznīcas galvu Mincenti. Oficiālajā paskaidrojumā kardinālis apvainots „spiegošanā, nodevībā" un citos noziegumos. Budapeštā runāja, ka kardinālis Mincenti rakstot grāmatu, kas vēršas pret komūnismu. Savas bezkompromisu nostājas dēļ kardinālis bija sevišķi nepatīkams Ungārijas varasvīriem. Jau kopš ilgāka laika pret Mincenti vērsās komūnistu uzbrukumi, bet nepārprotamus draudus priekš pāris dienām pateica jaunais ministru prezidents, apsolīdams „kardināli novākt".

Belgradē savukārt apcietināts Dienvidslavijas finanču ministrs un kāds parlamentārietis, kas „atradies svešas varas kalpībā". Finanču ministrs gribējis aizbēgt. St

Čangkaišekam 82.000 kritušu vienā mēnesī

Čangkaišeka stāvoklis Ķīnā turpina pasliktināties dienu no dienas. Pēc trīs nedēļu ilga apkļenkuma tagad kritusi arī svarīgā Kalaganas pilsēta, kas bija viens no lielākajiem ķīniešu izdzniecības centriem Ziemeļķīnā. Šo informāciju apstiprina arī Nankinga, piebilstot, ka ielenktajām vienībām no pilsētas izdevies izlauzties. Komūnistu raidītājs ziņo, ka novembrī nacionālā Ķīna zaudējusi 82.000 krituši, 110.000 karavīri ievainoti, bet 15.000 pārbēguši komūnistu pusē.

Nankingā tagad oficiāli paskaidrots, ka Dr. Sunfū pabeidzis savas valdības sastādīšanu. Otros Ziemsvētkos jau notikušas pirmās apspriedes ar tā saucamo Ķīnas padomi. Lai gan nav publicēts nekāds oficiāls paskaidrojums, šīs apspriedes labi informētas aprindas uzskata par vissvarīgākām, kādas jebkad notikušas. Jaunais aizsardzības ministrs publicējis dienas pavēli, kurā uzdots „par katru cenu" noturēt aizsardzības līniju ziemeļos no Jangtsē upes. Uz turieni paredz nosūtīt arī jaunas vienības, lai novērstu draudus Nankingai. Maršalu Čangkaišeku, viņa sievu un vēl 43 ķīniešu ievērojamākos politiķus komūnisti izsludinājuši par kara noziedzniekiem.

Vai Kremlis Eiropu kādu laiku liks mierā?

STAĻINA MĀKSLA GAIDĪT

Militāristu un tautsaimnieku apsvērumiem par ASV un Padomju Savienības vājumu vai spēku atsevišķās nozarēs un gatavību karam tagad pievienojies vēl viens minējums, ko atbildīgie valstsvīri uzskata par diezgan nozīmīgu. Pēc rūpīgām studijām konstatēts, ka Stalina lielākā māksla ir gaidīt un izraudzīties izdevīgāko mirkli savu nodomu īstenošanai.

Šai sakarībā ir interesanti paraudzīties turpat trīs gadu desmitus atpakaļ un pēc tam atcerēties Stalina tagadējo stāvokli un varenību Padomju Savienībā. Tad tūlīt rodas jautājums, kā gan Stalins tik veiksmīgi spējis apspēlēt revolūcijas varenākos un populārākos trumpjus kā Trocki, Rikovu, Bucharinu un izveidoties līdz Eiropas un visas pasaules nozīmīgam valstsvīram? — Trockis savā autobiografijā norādījis, ka Staļins bijis uzticams, drosmīgs un nesaudzīgs cīnītājs, bet reizē arī ļoti veikls un viltīgs un ka jau toreiz Ļeņins brīdinājis uzmanīties no kaukazieša ar dzeltnajām acīm. Trockis apgalvo, ka pārējie atbildīgie bolševiku varasvīri no Stalina baidījušies.

Tanī pašā laikā Staļins nebija pedants un fanātisks teorētiķis, kā lielā daļa no inteliģentākiem bolševiku cīnītājiem, bet ārkārtīgi veikls un mainīgs taktiķis, kas savas rīcības veidu un pat uzskatus prata piemērot acumirklīgajai situācijai un vajadzībām, nekad neizlaizdams no acīm izraudzīto mērķi un ar katru darbību un veiklu triku tam tuvodamies. Vai tagadējā Padomju Savienības nostājā un rīcībā nav saskatāmas zināmas paralleles?

Pēc gadiem, kad Staļins savu varu bija nodrošinājis, viņš pārvērtās par „tētiņu" un sāka tēlot tēviškīgi labvēlīgu valstsvīru. Kara gados viņš labi parādījās arī Ruzveltam un, cik pēc vēsturiskiem materiāliem un liecībām secināms, savu lomu spēlējis tiešām lieliski. Jau tūlīt pēc kara reizēm pavidēja vienīga neaizsegta Stalina seja, bet pēdējā pusgadā maska kritusi galīgi — savās tieksmēs un rīcībā Staļins nav pārveidojies, viņš palicis tas pats vecais revolūcionārs, kas atzīst katru līdzekli un veidu iecerētā īstenošanai.

Pašreizējā politiskajā situācijā šīs Staļina īpašības tomēr nav svarīgākās, kas interesētu pasauli sakarā ar kara varbūtību. Daudz nozīmīgāka ir Stalina rakstura īpašība gaidīt. Visu mūžu viņa cīņas paņēmiens bijis nepārsteigties, bet nogaidīt. Amerikāņu vēsturnieki secina, ka Stalins esot mācējis gaidīt. Vispirms viņš gaidīja un ilgojās Ļeņina nāvi. Pacietīgi viņš gaidīja, kamēr iegūs pietiekamu partijas un pilsētas strādnieku atbalstu, iekām kērās pie kolchozu ierīkošanas. Sānceņšus un pretiniekus un to nogrupējumus viņš iznīcināja tikai tad, kad tie bija sazvērestībā sacēlušies vai sevi nodevuši. Nacionālsociālismu Stalins necieta tāpat kā kapitālismu, bet pacietīgi gaidīja un noraudzījās, kā Hitlers rīkojas. Viņš cerēja piedzīvot īsto mirkli, kad varēs iegrūzt dunci Hitlera mugurā, kad tas būs iesaistījies cīņās ar rietumniekiem.

Tādēļ ne velti kāds angļu publicists salīdzina Stalinu ar zirnekli un nevis tīģeri. Staļins nekad negāžas uzurim virsū iekāres noreibis, bet lēnām un rūpīgi auž savus tīklus, gaidīdams, kamēr kāda neuzmanīga vai dažādu norišu ietekmēta muša savainas tā pavedienos. Šāda rīcība Stalinam ir tiknat raksturīga kā aģenti un no Maskavas vadītas komūnistu partijas Pad. Savienībai.

Ja no šīs Stalina rakstura analizes atļautos secināt viņa tālākās rīcības iespējas, tad jāsaka, ka pievešas, ka nogaidīta padomju ofensīva resp. kara izraisīšana tuvākā nākotnē nav paredzama. Tanī pašā reizē gan nedrīkst aizmirst, ka Staļins pacietīgi gaida un centīsies izmantot izdevīgi radušos acumirkli, kāds, piemēram, varētu atgadīties, ja rietumu sabiedroto vidū rastos nesaskaņas un šķelšanās. Te gan jāatceras, ka Stalina pacietību ietekmē amerikāņu atombumba. Tās nozīme tomēr nebūtu jāpārspīlē, un tādēļ Stalinam nenatīkamas ir Savienoto Valstu tieksmes nostādīt Padomju Savienībai pretī stipru Rietumeiropu un paredzamo Atlantika paktu.

Višinska defensīvā izturēšanās UN sesijā Parīzē un itaļu komūnistu līdera Toljati miera stabules tā pēdējā runā varbūt vislabāk izsaka Stalina pašreizējos nodomus nolikt Eiropu kādu laiku uz ledus un meklēt temperatūras izlīdzinājumu Ķīnas pirtī.

E. A.

Tobruka nākamais britu varas bastions

IEROSINĀS ATDOT ITALIJAS PĀRVALDĒ TĀS AGRĀKĀS KOLONIJAS

Pēc informācijas no Romas, kā svētdien ziņoja Bādenbādenes raidītājs, ASV kopā ar Franciju esot izstrādājušas jaunu priekšlikumu Itanais ierosinājums paredzot visu koloniju nodošanu atpakaļ Italijas fiduciārā pārvaldē, ieskaitot arī Kirenaiku. Izņēmums esot vienīgi Tobruka un citi militāri atbalsta punkti Afrikā, kuŗus esot nodomāts atstāt Lielbritanijas pārvaldē. Šī ziņa atgādina jau agrāk presē pieminēto cietoksni Vidējos austrumos.

Tobruka savā laikā bija itaļu imperijas izcils stratēģisks priekšpostenis, kā uzdevums bija apsargāt vitāli svarīgās sakaru līnijas starp pašu Italiju un tās tālajiem īpašumiem Somalijā un Etiopijā, reizē kalpojot par flanka aizsardzību Lībijai. Vēlāk Tobruka kļuva pazīstama kā cietoksnis, kas izturēja visilgāko apkļenkumu britu imperijas militārajā vēsturē. Trīs gadu mainīgā karā pilsētas celtnes pārvērta drupās. Ostu beigās piepildīja vesels kuģu vraku mežs, un visu territoriju klāja bumbu krāteŗu raksts.

Tagad Tobruku atjauno, pie kam tai esot paredzēts svarīgs uzdevums britu imperijas stratēģiskajos plānos Vidusjūras telpā. Spēcīgas bazes Tobrukā, Dernā, Bengazijā, Tripolē un Maltā lautu Lielbritanijai un tās sabiedrotajiem kontroiēt jūras ceļus Vidusjūrā, kalpojot reizē par bastioniem visas Ziemelafrikas aizsardzībai. Tagadējā kustīgā kara laikmetā tuksneši, kas šķir Centrālo un Dienvidafriku no piejūras apgabaliem, vairs nav nopietns kavēklis agresoram, tādēļ Tobruka atkal varētu no jauna kļūt par ārkārtīgi nozīmīgu punktu.

Vēl tagad Tobrukā redzamas pēdas, ko atstājušas niknā kara dienas, kad vāciešu Afrikas korpuss 10 mēnešus turēja pilsētu apkļenkumā un kad angļu un austrāliešu karavīri izturēja spiedienu, par spīti pārtikas, dzeramā ūdens un municijas trūkumam. Pēc kara annālēm konstatēts, ka ilgākais periods bez gaisa uzbrukuma ielenktajā pilsētā bija trīs stundas. Ostā rēgojas ap 130 vraku, sākot ar lielo pasažieŗu kuģi „Liguria" un kaujas kuģi „San Giorgio". Britu garnizonam pilsētā veicams milzu darbs. Arī tagad ūdens patēriņš dzeršanai un vārīšanai ierobežots uz četrām gallonām jeb apmēram 13,5 litriem dienā, bet tas liekas ļoti daudz, ja atceras, ka ielenkuma laikā norma bija viens pints jeb 0,6 litru dienā uz personu. Tagad nepārtraukti no Ēģiptes piegādā dzeramo ūdeni, bet kara dienās visa garnizona rīcībā bija tikai viena maza destilācijas ierīce, un karavīri mēģināja paši ar provizoriskām ierīcēm padarīt lietojamu jūras ūdeni un vecu automobiļu dzesinātāju saturu.

Pie garnizona uzdevumiem tagad pieder milzīgo metalla lūžņu daudzumu savākšana, un lūžņu eksports ir Tobrukas ostas galvenā darba nozare. Agrākajos cīņu laukos vēl tagad novāc lielus daudzumus derīgu materiālu. Arabu strādnieki dzīvo no vecām degvielu kannām, konservu bundžām un automobiļu daļām celtās mājiņās, no kuŗām izveidojušās veselas sādžas. Pirms tam britu armija saposašanas darbos nodarbināja vācu kara gūstekņus, kas par mīnu novākšanu varēja izpelnīties pātrinātu atlaišanu no gūsta. Gada laikā jūrā nogremdētas 30 000 tonnas bumbu, granātu, torpēdu, dziļumbumbu un citu spridzekļu, bet sauszemes mīnas vēl joprojām padara satiksmi nedrošu. Kad britu karaspēks būs paveicis vēl atlikušo nokopšanas darbu, Tobruka varbūt ieņems britu imperijā agrāko Aleksandrijas vietu un kļūs par britu Vidusjūras flotes galveno bazi.

BB, WD, DM

Ko Eiropā darīja

(Turpinājums no 1. lpp.)

ju, kas esot iegūta no drošiem avotiem.

Par Vudringa pirmo braucienu tobrīd nerakstīja neviena amerikāņu avīzē. Vudrings, iepazinies ar attīstību Rietumvācijā, esot sniedzis tikai sīku personīgu ziņojumu prezidentam. Arī otrajam braucienam esot tāds pats uzdevums: uz vietas pārbaudīt Vācijas jaunuzbūvi visas Eiropas atveseļošanas programmas ietvaros. Baltajā namā esot paskaidrots, ka Vudringa brauciens esot privāta rakstura un nemaz nenotiekot pēc Trumena ierosinājuma. Šos paskaidrojumus tomēr apšaubot.

Pēc UP informācijas, bijušā kara ministra otrais brauciens uz Vāciju esot licis atdzīvoties agrāk dzirdētām baumām, ka Vudrings iepazīstoties ar apstākļiem Vācijā tādēļ, lai varbūt vēlāk kā civīls ierēdnis pārņemtu no ģenerāļa Kleja amerikāņu joslas pārvaldi. Vudrings pats atteicās žurnālistiem jebko tuvāku par savu braucienu un tā uzdevumiem paskaidrot, aizrādīdams vienīgi, ka viņš uzturējies Berlīnē, Heidelbergā un Frankfurtē un ka šis viņa ceļojums esot kalpojis „veikalnieciskām studijām".

Par nākamo ģenerāļa Kleja pēcnieku minēts arī vēstnieks Bedels Smiss.

BBC, GZ, AZ

Markosa vienības Solonikos

Komūnistu vienībām pārsteiguma uzbrukumā izdevās ielauzties Solonīku priekšpilsētās, ziņo BBC. Valdības karaspēks vēlāk gan tās atkal no Solonikiem izsita. Pašreiz notiek nemiernieku vajāšanas kalnos. Pēc „Brīvās Grieķijas" raidītāja apgalvojumiem, komūnisti ielauzušies arī Makedonijas pilsētā Hedesā. Makedonija, sevišķi tās rietumu daļa, kļuvusi atkal par Markosa uzbrukuma mērķi.

No Vašingtonas saņemta ziņa, ka Savienotās Valstis jau tuvākās dienās nodos Grieķijai 70 modernu bumvežu un uzņemsies apbruņot un apgādāt 20.000 rekrūšu. M

40.000 KILOMETRU STUNDĀ

Britu civīlās aviācijas ministrijas ilgtermiņa plānošanas daļas direktors Mēzfīlds izteicies, ka nākotnē būs praktiski iespējama tādu raķešu lidmašīnu būve, kas zemes atmosfaiŗas robežās sasniegs 29.000 km ātrumu stundā. Tādā veidā jebkura vieta zemes virsū būs sasniedzama stundas laikā. Starpplanētārā satiksmē Mēzfīlds par maksimālo raķešu lidmašīnu satiksmes ātrumu uzskata 40.000 km stundā. Šādas izredzes gan liekoties fantastiskas. piezīmējis britu lietpratējs, bet starpība starp tagadni un šīm nākotnes iespējām neesot lielāka kā starp pirmajām „lidojošām kastēm" un tagadējo gaisa transportu ar 500 km stundā NYHT

DAŽOS VĀRDOS

Ēģiptes iesniegumu par pamiera laušana Palestīnā Ziemsvētku laikā Drošības padome sāka apspriest pirmdien.

Markosa vienības, kas priekšsvētku laikā bija ielauzušās Saloniku priekšpilsētās, atkal izsistas un atkāpušās kalnos, kur valdības karaspēks tās vajā.

Profesoram Dīlam, kas ir viens no ievērojamākiem britu zinātniekiem, Padomju Savienības zinātņu akadēmija atņēmusi goda biedra titulu. Dīls gan pats priekš kāda laika jau izstājās no akadēmijas, protestēdams pret krievu zinātnieku vajāšanām.

Savu sūtni uz Madridi nosūtījusi Ēģiptes valdība. Tas notiek pirmoreiz pēc Apvienoto Nāciju lēmuma, ar kuŗu savā laikā tika pārtrauktas diplomātiskās attiecksmes ar Franko.

„Miers pasaulē man ir mīļāks nekā būt prezidentam" — grāmatu zīmi ar šādu teikumu prezidents Trumens kā Ziemsvētku dāvanu pasniedza visiem 350 Baltā nama ierēdniem.

Ar sirds lēkmi pēkšņi saslimis agrākais ASV ārlietu ministrs Samners Velless un ievietots slimnīcā, pēc tam, kad visu nakti nesamaņā bija nogulējis uz ielas. Viņa stāvoklis esot nopietns.

Kostariku un Nikaragvu Panamerikas padome uzaicinājusi nekavējoties izbeigt konfliktu. Izmeklēšanas komisija noskaidrojusi, ka saspīlējumā vainojama Kostarika.

Angļu strādnieki nekad necīnīšoties pret Padomju Savienību, deklarēja britu komūnistu līderis Harijs Pollits.

Gaļu, sviestu un smērelļas Čehoslovakija „paātrinātā kārtā" saņems no Padomju Savienības.

Krievu lietpratēji Palermas ostā pārbaudīja agrāko itaļu kaujas kuģi „Giulio Cesare", ko, saskaņā ar mierlīgumu, pārņems krievi, līdz ar 32 citiem itaļu kara kuģiem. „Giulio Cesare" pārvedīs uz Odesu.

Uz 10. janvāri atlikts terminš, kad stāties spēkā amerikāņu militārās valdības direktīvai par pilnīgo arodnodarbības brīvību amerikāņu joslā, lai dotu laiku vācu iestādēm iepriekš izstrādāt jaunus noteikumus. Sākumā par direktīvas spēkā stāšanās *terminu izsludināja 20. decembri.*

55 miljardu franku deficītu šogad devušas Francijas nacionālizētās fabrikas, paskaidroja ministru prezidents Keijs nacionālsapulcē, kas pieņēma jauno 1949. g. budžetu, izsakot valdībai uzticību. Nākamgad deficītu no nacionālizētās rūpniecības cerot samazināt līdz 10 miljardiem.

246 nogremdētus vai smagi bojātus vācu kuģus Ķīles ostā vai nu pārvērš lūžņos, vai arī pārved uz Angliju. Mēnesī iegūst 20.000 t lūžņu. Tos angli vairs nepārņem kā kara laupījumu, bet tagad maksā vāciešiem 92 markas par tonnu.

Miglas un ļoti sliktas redzamības dēļ Londonā atkal pa dalai pārtraukta lidmašīnu un dzelzceļu satiksme. Parīzi turpretim piemeklējis aukstuma vilnis. Ja sals nemazināsies, parīziešus sagaida jauni elektriskās strāvas ierobežojumi.

Pret amerikāņu tabakas ievedumiem Rietumvācijā gatavojas protestēt Grieķijas valdība, jo šādas piegādes esot pretrunā ar ERP principiem un atņemot Grieķijai tās labāko tabakas noņēmēju.

Saratovas papirosu fabrikas trīs direktori saukti pie atbildības par to, ka 6 mēnešos izlaiduši 1,5 milj. pacinu papirosu, kurus pat nebija iespējams aizdedzināt.

„Pasaules pilsoni Nr. 1" Geriju Dēvisu, kas saņēmis atļauju pēc 31. decembra palikt Francijā vēl 3 mēnešus. Minchenes laikraksts „Echo der Woche" uzaicinājis runāt Minchenē, apsolīdamies sagādāt Dēvisam iebraukšanas atļauju un maksāt visus izdevumus.

Sūtņa K. Zariņa viedoklis

(Turpinājums no 1. lpp.)

rums tautiešu dzīvo hostelos. Mēbelētas istabas iznāk dārgi.

Anglijā latviešiem nav piemērotas sabiedriskās dzīves, tās organizēšanā ļoti rosīgi gan ir Daugavas Vanagi. Organizācijā Anglijā ap 3000 biedru, kas regulāri maksā savas labprātīgās nodevas. Speciālā palīdzības akcijā 18. novembrī DV savākuši ap 500 mārciņu. Ziedojumu ieguvēji invalīdu atbalstīšanai Vācijā.

Anglijā dzīve jāsāk no pašas apakšas. Dziedone Maršalka strādā virtuvē, dziedonis Edvīns Krūmiņš ir slimnieku kopējs, dirig. Daugulis-laukstrādnieks. Tie ir tikai daži piemēri."

LCK priekšsēdis H. Klarks vēl informē, ka sūtnim K. Zariņam viņš izteicis tautiešu vēlējumos redzēt viņu ciemos Vācijā. Sūtnis norādījis, ka viņš kopā ar igauņu un lietuviešu kolēģām jau pirms kāda laika pieprasījis attiecīgu vīzu, bet atbildi līdz šai dienai vēl neesot saņēmis. Tikko viza būs piešķirta, sūtnis ieradīsies Vācijā.

E. R.

Arī Turcija vēlas iesaistīties Ziemeļatlantika paktā

Pusoficiālais Ankaras laikraksts „Ulus", pēc Šveices radio ziņām, veselā rakstu sērijā apskatījis jautājumu par varbūtēju Turcijas piedalīšanos Ziemeļatlantika aizsardzības paktā, kopā ar Briseles pakta valstīm, ASV, Kanādu un citām eventuāli uzaicinātām Eiropas valstīm. Rakstos norādīts, ka pirms mēnešiem vēl esot licies, ka pilnīgi pietiktu ar Turcijas aizsardzības spēku pastiprināšanu, izmantojot ASV sniegto palīdzību, bet tagad apstākļi liekot Turcijas piedalīšanos rietumu pasaules kopīgajā aizsardzības sistēmā un ieklaušanos Ziemeļatlantika paktā uzskatīt par nepieciešamu. Pakta projektu ceļš priekšā ASV kongresam janvāŗa sesijā. B. BB

Pat Ziemsvētkos Palestīnā līst asinis

Lai gan visas karotājas puses bija apsolījušas Ziemsvētkos pārtraukt kara darbību Palestīnā, pēc ēģiptiešu apgalvojuma, šo solījumu Izraela tomēr nav ievērojusi. Ceturtdien sācies žīdu uzbrukums Gazai un Negebas apgabālā, ko izdara kombinēti sauszemes un jūras spēki. Asas cīņas notiek arī Zināja apkaimē. Pirmos Ziemsvētkos kara darbības nebija Jeruzalemē un Betlemē, kamēr piejūras rajonā un Negebā darbojās žīdu un arabu artilerija. Kopš dažām dienām visā Izraelā izsludināta pilnīga aptumšošana. Pirmajos Ziemsvētkos Telavivā gaisa trauksme turpinājās pusotras stundas. Pēc AP informācijas, arabu līga uzaicinājusi ciņu Palestīnā atkal atjaunot. Šim aicinājumam jau pievienojusies Sīrija, Saudi Arabija un Jemena.

BBC

Vai Jaunajā gadā

(Turpinājums no 1. lpp.)

bijusi 1947. g. decembrī reālizētajai naudas reformai. Baumas par it kā gaidāmu otru reformu oficiāli atsauktas; tās izplatot komūnisti.

Uz sociālistu un tautas partijas koaliciju dibinātā valdība bijusi vienota un stabila. Pēc prezidenta Figla domām, Austrijā vairs neesot vērojamas fašisma pazīmes. Līdzskrējēji un „mazvainīgie" uzņemti atpakaļ darbā. Austrijas sociālā sistēma, kas bija pazīstama kā ļoti moderna jau pirms kara, gandrīz pilnīgi atjaunota. Tirdzniecības laukā Austrija vienlīdz aktīvi sadarbojas kā kā ar rietumiem, tā austrumiem, parakstīdama tirdzniecības līgumus arī gandrīz ar visām Austrumeiropas valstīm. Ļoti neapmierināti austrieši ir ar to, ka viņu zemē vēl ir 560.000 DP. Tas esot pārāk smags slogs 6,5 miljonu tautai. Izdevumi par DP šī gada 9 mēnešos sastādījuši 6% no budžeta izdevumiem.

BBC, BB, NZ

Ar pieri sienā

Kad franču parlamenta deputāte, komūnistu līdera Toreza sieva, nesen nosauca parlamenta priekšsēdi Erio lamu vārdā, kas vārdnīcās nav atrodams, sirmais parlamenta priekšsēdis tomēr nezaudēja mieru. Viņš tikai žēli noskatījās uz runātāju, ritmiski pieskandināja sēdes vaditāja veseriti un teica: „Es baidos, ka cienītā deputāte pati nezina, ko viņas lietotais lamu vārds īsti nozīmē."

Nirnbergas tuvumā ītrodas Krumbachas ciems, par kura iedzīvotāju godīgumu

var mazliet šaubities. Nesen policija ziņojusi, ka šai ciemā notverts 21 malu medinieks, 10 degvīna dedzinātāji bez atļaujām, 3 nelikumīgu ieroču īpašnieki un 3 klaidoņi. Ciemā ir pavisam 100 iedzīvotāju. Ja atļauts piebilst, tik mazu DP nometņu nemaz nav.

*

„Hessener Nachrichten" ievietots šāds sludinājums: „Paziņojums. Es ar šo paziņoju, ka jau tagad noraidu jebkāda veida iesaukšanu eventuāli dibināmā jaunā vācu armijā. — Valters Time, foto serijas „Izpostītā Kasele" autors."

Luidži Kovelli, iedams gar Milānas sporta laukumu, ieraudzija, ka uz viņa pusi lido kāds apaļš un melns priekšmets. Iedomājies, ka tā ir pāri laukuma žogam pārsista futbola bumba, viņš veikli to atvairīja ar galvu. Kavelli ar galvas kausa lūzumu nogāda slimnīcā. Apaļais ķermenis bija vieglatlēta grūstā 7,25 kg smaga tērauda lode.

VIENA NEDĒĻA PARĪZĒ — 5

NAKTS LATĪŅU KVARTĀLĀ

ZAĻO VARŽU RESTORĀNS UN PARIZIEŠU SAVĀDĀ UZJAUTRINĀŠANĀS

Bez plāna pa Parīzi staigājot, ir grūti pateikt, vai pašreiz esi smalkā vai nesmalkā rajonā — pareizāk sakot — dārgā vai lētā kvartālā. Vēstures pieminekļu te ik uz soļa. Dzīvojamie nami no ārpuses neatšķiras viens no otra daudz vairāk kā DP ekselences no mirstīgiem DP. Visu namu sienas klātas ar pelēcīgu vecuma patīnu, jo laika zobam, acīm redzot, viena alga vai tas ēd bagātu vai nabagu laužu miteklus. Arī novietojuma ziņā Parizes kvartāli saauguši un sagūluši viens otram blakus kā istabas baraku nometnē, bez robežām un bez jūtamiem žogiem. Platie bulvāri vienlīdz devīgi plūdina automobiļus un gājējus pa visiem rajoniem, un, ja jūs pa tiem iesit, tad nezinādams nekad nepateiksit, vai pusdienas te maksā simtu vai tūkstoti franku. Lietuviešu kollēga, kas tam neticēja, vienu dienu bija ēdis pusdienas lētā kvartālā par 200 frankiem. Nākošā dienā viņš citā rajonā iegāja pusdienot tikai mazdrusciņ lepnāka izskata restorānā un par to pašu ēdienu samaksāja turpat 4000 franku.

Viszilākās asinis neapšaubāmi ir plato bulvāru svītai, kuras vienā galā zem Triumfa arkas deg mūžīgā uguns un vīst vainagi uz Nezināmā karavīra kapa, bet otrā galā smagnēji Sēnai pieguļošā Luvras pilī smaida Lionardo da Vinči Džokonda. Starp šiem gala punktiem pa Elizejas laukiem vecmodīgi un pašapzinīgi slīd stūraini Rols-Roisi itin kā tiem nebūtu nekādas dalas gar franču mudīgajiem mazautomobiļiem un riepotajām amerikāņu liellaivām, tāpat kā asmatiskiem franču rantjē nav nekādas dalas, ja sīki ielas puikas kāpj viņiem uz pirkstgaliem vai resni jaunbagātnieki pūš sejā savu cigāru dūmus. Pēcpusdienas promenāžu laikā, kad viss te līgo dāmu atnestos smaržu viļņos, šķiet, ka pat sveicināšana šai rajonā būtu dārgāka kā jebkur citur pasaulē.

Bet taisni pretim, otrā Sēnas krastā šaurās ielinās ieslēpusies Sorbonnas universitāte, Parīzes mākslas akadēmija neskaitāmas citas skolas, vislētākās ēdnīcas, vislētākās viesnīcas, kur dzīvo studenti un politiski bēgļi, visdīvainākie klubi un krodzini. Tas ir latīņu kvartāls, kura sākšanos vēstī bukinistu grāmatu kastes uz Sēnas krastmalas mūriem. Nevārprotamākā liecībā par šī kvartāla uzdevumu ir dienā redzamie studenti, kam nezin kāpēc labpatīk audzināt bārdas vai citiem nesaprotamu iemeslu dēl valkāt bikses, kam viena stara sarkana, otra zila, bet abām starām viles iegludinātas šķērsu, t.i., sānos.

Naktī latīņu kvartālā tomēr studentus neredzēju. Mēs sākumā gājām pa šaurām ielām, kas šķita izmirušas, kamēr piepeši ieraudzījām automobiļu rindas. Ne jau mazos četrvietīgos franču Reno, bet lielos apaļos kuģus, kādos brauc amerikāņi. Garā rindā cits pie cita tie zilgnēja neizskatīgas ieliņas malā.

„Aha!" teica pavadonis. „Mašīnas! Tātad tur jābūt kādam krodziņam, kas pašlaik modē."

Tur gan krodziņa nebija. Mašīnu rinda apliecās ap stūri nākošajā, vēl neizskatīgākajā ieliņā, kur arī bija — Zaļo varžu krodziņš, fešenēblās Parīzes, t. i., bagāto Parīzē sabraukušo ārzemnieku Meka. Jāatzīstās, ja nebūtu mašīnu rindu, mēs būtu pagājuši garām šim ēdienu veikalam ar trim neveikli griezтām un zaļi krāsotām vardēm logā. Bet tas būtu bijis grēks, jo, lūk, šai vietā katru dienu ēd vakariņas pats eksistenciālisma dibinātājs Žans Pols Sartrs.

Tur nekā nevar darīt, ka vēl nesen krodziņš bijis patiešām tikai viens no daudzajiem lētajiem latīņu kvartāla ēdienu veikaliņiem, kur studenti pusdienas laikā satupuši rindā gar gariem galdiem un pasūtina trīs ēdienus un glāzi vīna par 150 frankiem. Tur nekā nevar darīt, ka visa telpa nav lielāka par to platību, ko aizņem Meijera pārtikas bodīte Unsinndingenā. Galdi tāpat sabīdīti vēl ciešāk kopā, tā ka vienlaicīgi te var apsēsties cilvēku trīsdesmit, četrdesmit. Pārējie pacietīgi stāv un gaida lielo brīdi, kad varēs iekļūt, par dārgu naudu pasūtināt aperātīvu un tad rakstīt uz Vinemuku Nevadas štatā: „Mēs ēdam vakariņas kopā ar Sartru!"

Mums nebija ne dolaru, ne pacietības. Devāmies tālāk gar tukšiem un pustukšiem bāriem un krodziniem, kas izskatījās gluži tādi paši kā iepriekšējais, tikai bez vardēm logā un eksistenciālisma dibinātājiem iekšā, kamēr atkal ieraudzījām automobiļu rindu un tresotu durvju sargu, kas, pagrabina ieejā iestājies, šķiroja cilvēkus tādos, kam nav izredžu iekļūt, tādos, kam ir izredzes iekļūt, ja tie pacietīgi gaida, un tādos, kuru priekšā nonem cepuri. Stāstīja, ka šī esot vieta, kur vakarino vairākas franču filmu divas.

Nesaprotu, kāpēc tā būtu sevišķa atrakcija, jo, liekas, ka pēc pulksten septiņiem vakarā vīsas jaunas sievietes Parīzē izskatās kā filmu dīvas.

Mēs staigājām pa latīņu kvartālu vairākas stundas, redzējām vēl daudz izredzētu un neizredzētu lokālu, bet visā šai laikā sastapām tikai vienu piedzērušu cilvēku. „Parīzieši nepiedzeras, viņi tikai uzjautrinās," teica pavadonis. „Ja kāds piedzēries gadās, tad puslīdz droši var teikt, ka tas ir ārzemnieks, visbiežāk no aizjūras, jo citiem nav tik daudz naudas. Pat veikalā pērkot, par pudeli konjaka tagad jāmaksā 700 līdz 1000 franku."

Jānis Jaunsudrabiņš

Vakara blāzma

Ja tās būtu vien manas,
Vienīgi manas sāpes,
Viegli tā varētu nest.
Visas pasaules mokas,
Vakara blāzmā māc sirdi,
Sarkanas svītras kad svītro
Zaļo debesu kalnu.

Ieejām lokālā, kur uzjautrinās paši parīzieši. Par ieeju jāmaksā un tikai, kad tas izdarīts, paveras stadulai līdzīgi vārtiņi. Aiz tiem ir zāle ar kailām un nemīlīgi atbaidīgām sienām un netīrlem galdiniem. Mēs abi bijām vīrieši, un tas bija labi, jo šai lokālā visvairāk dejo tikai dāmas ar dāmām, un daudziem vīriešiem ir ļoti sieviškīgas balsis. Pirmā brīdī vinus pat grūti atšķirt no tām sievietēm, kas ģērbušās biksēs, vīriešu parauga svārkos un matus saglaudušas kā vīrieši. Visi priekšnesumi ir vienādi — uzstājas vīrieši, kas pārģērbušies par sievietēm, vai sievietes, kas pārģērbušās par vīriešiem, un katra numura nobeigums ir tas, ka „artists" izģērbjas.

Franču valodā vajaga būt vārdam „pliekans", tomēr restorānā viesi, šķiet, brīnījās, kad mēs tau pēc ceturtdalstundas cēlāmies, lai ietu tālāk, tāpat mēs brīnījāmies par to, ka viņi grib palikt šai murskulī, kam vienīgais pareizais raksturojums ir — pliekanība.

Nakts latīņu kvartālā! Kādreiz mēs to saistījām ar jautrības un dzīves prieka simbolu. Bet ne jautrības, ne dzīves prieka te nebija.

Aleksandrs Liepa

Aida Niedra

SKŪPSTS

(1. turpinājums)

Kad inženieris bija aizgājis uz darbu un tumsu bija padzinusi rīta gaisma, Kārļa Strauta sieva saposās gājienam.

Iela bija dzīvāka. Laudis steidzās svētku gaitās. Elektrisko piederumu veikals bija izgreznots, un skatlogā stāvēja mazs vīriņš, kustinādams galvu un jocīgi bolīdams spožās acis. Viņa padusē gaismeklitis te uzliesmoja, te nodzisa un gājēji labpatikā apstājās pie šīs skaistās izrādes.

Blakus namā dzīvoja bagāts zemnieks. Bēgule bija dzirdējusi nostāstus par viņu. Nu viņa tur gribēja ieiet. Brīdi pastāvēja pie lielajiem un platajiem vārtiem, aiz kuriem kladzināja vistas, rēja suns un rēgojās arī augstā mēslu čupa. Tad viņa pagriezās no vārtiem un uzkāpa pa zemajām kāpnēm. Durvīm bija spožs misiņa tureklis. Šis tureklis viegli padevās, un nācēja iekluva garā gaitenī ar galdainu betona grīdu.

Gaitenim abās pusēs bija durvis. Pa kurām ieiet?

Viņa izvēlējās vidū. Tā bija virtuve, kurā viņa tagad iegāja. Telpa bija gaiša un liela un galdainā grīda skaidra un gludena.

Virtuvē pie galda stāvēja zemniece. Viņa ņēma no koka šķīvja galas gabalus un stampāja tos burkās. Uz pavarda burbuļoja liels pods ar ūdeni un tanī jau peldēja aizvākotie galas trauki. Pavarda priekšā uz apaļa soliņa tupēja vecis. Tas bija pats mājas saimnieks. Viņš kūpināja smēķeni un pavērsa pret ienācēju žiglu skatu.

„Lai tencināts Hitlers," pieklājīgi sveicināja bēgule. Viņa nenovērsa acu no galas šķīvja.

„Lai tencināts Hitlers," atņēma zemnieki.

Zemniece neatstājās no iesāktā darba un vecis mierīgi smēķēdams gaidīja viešņas valodu. Lielais pavards spīdēja un laistījās savā balto bodiņu spožumā. Stūrī ieslēpies māja ar sarkanu drēbi apvilkts zvilnis un pie zvilņa piestumts turēiās apaļš galds, pārklāts ar sarkanām sirdīm izšūtu autu. Uz palodzes māla podos iedēstītas auga un ziedēja pelargonijas.

Pārtraukdamā klusumu, bēgule panācās uz priekšu. Viņa norija biklos pirmos vārdus un tad iedrošinājusies laipna un lūgdamās iejautājās:

„Vai nevārdosiet kādu mārciņu? Svētku galds pavisam tukšs . . ."

Zemniece neatbildēja. Viņa turpināja aizvākot traukus. Vārgais vaigs bija vienaldzīgs. Garais, kaulainais augums bija ieslēpies rūtainās un plānās drēbēs un ap vidu viņa sev bija apjozusi plānu priekšautu.

Zemnieks pavarda priekšā sakustējās. Viņš gausi un kavēdamies nolika smēķeni pie malas un piecēlās. Drukns, pamazs ar uzrautiem pleciem viņš paraudzījās uz bēguli un, brīdi apdomājies, teica:

„Šodien nevaru. Bet rīt kausim cūku. No šī bijuma es jums došu. Kur dzīvojat?"

Negaidītā piedzīvojuma iepriecināta, lūdzēja atplauka. Viņa steigdamās atbildēja:

„Dzīvoju blakus namā."

Zemnieka balss bija klusa. Viņš gandrīz čukstēja. Zilās acis kā lipdamas pielipa viešņai. Viņš vēl taujāja:

„Vai dzīvojat viena? Baidos, ka kaimiņi nepamana, ka nesu jums sleņu galu, jo sodi ir ļoti bargi."

„Es dzīvoju kopā ar savu vīru," bēgule teica.

„Ak tā . . ." nurdēja zemnieks. Viņš stāvēja un klusēja.

Lūdzēiā atplaiksnījās bailes: viņa iedomājās, ka zemnieks var doto solījumu lauzt. Viņa tamdēļ teica:

„Es būšu mājās viena pati."

„Labi, labi," zemnieks priecīgs atsaucās, „es tad atnākšu rit pievakarē."

Viņi izšķīrās. Aizvērdama virtuves durvis, Strauta sieva atcerējās, ka uz galda palika šķīvī un burkās zosu gala un tauki un uz plaukta plats un brūns maizes kukulis. No šī kukula zemniece bija atšķēlusi krietnu riku un, apziestu ar smaržīgajiem taukiem nolikusi sev priekšā ēšanai.

Staigādama savās dienas gaitās, bēgule domās bieži pieminēja gaidāmo rītdienu un brīnījās par zemnieka devību jo viņš bija ļāvies ātri pierunāties.

Ap pusdienas laiku dzīvokļa īpašniece nāca apraudzīt savu īrnieci. Viņa paraudzījās uz telpas drēgnajām sienām un jautāja: „Kamdēļ jūs nevēdināt?"

Bēgule piesarka. Šis kambaris nebija apsildāms.

Bet vāciete šodien bija labā prātā. Viņa turpināja:

„Vai dzirdat, kā ļaudis priecājas?"

Viņa atvēra logu un no ielas ieskanējās balsis: „Lai tencināts Hitlers, lai tencināts!"

Saucieni vilinaja arī nama gaitenī. Laukšķēja durvis un skraidīja cilvēki.

(Turpmāk beigas)

Chronika

Mēnešraksta Laiks 31. burtnīca iznākusi. Saturā K. Ābeles, G. Salnā, P. Ērmaņa, Anšlava Eglīša, I. Leimanes, Emīla Skujenieka, Rasmas Galenieces, J. Rudiša, B. un N. Frīdmaņu, K. Lesiņa, Edg. Andersona, J. Rudziša, N. Vīksniņa uc darbi.

Iznākusi Baltiešu kristīgo studentu apvienības latviešu nozares mēnešraksta Dzirkstele 11. burtnīca.

„Par pliku velti"

„Negribēju uz jūsu nometni nemaz braukt," teica jaunietis ar vijoles kasti. „Visi to vien saka, ka te neviens uz nopietniem sarīkojumiem nenākot."

„Khē, khē," rāmi atsaucās vīrs zālā vamzī. „Nebūs, sacit, tiesa. Mums strādājošo pulka un 32% augstskolu beigušo, kā nu mēs bez nākšanas. Kultūras mums, sacit, vairāk kā saprašanas. Ja kas tāds gadās, tad tur diena vainīga, reize, tā teikt. Mums tie koncerti, lūk, allažin tā nelāga pastarpus iekrituši. Reče, kā to pašu reizi, kad atkūlās tas ar to lielo basi. Toreiz kā pa tīšis bija uzgadījusies taisni lielā pirts diena. Nu, sakiet paši, kurš gan būs tik traks, ka pēc pirts skries caurvēiā basi klausities! — Vai atkal tovakar, kad bija atbraukuši tie 8 prāģeri, kas uz balsīm dziedāja. Todien Šaurums akurāt bija nokāvis lielo surki, — pus nometnes saskrēja strēbt spēki; šnabītis lai . . . Paši saprotiet, kur te vairs koncerts. Nu, un tas klavieru spēlētājs viņmēnesi, tas pats bija vainīgs: kā nu var klavieres tā vienas pašas spēlēt, bez nekā klāt! Un todienu bija arī vēl mustere nolikta un direktoriem lielā rudens balle."

„Bet pie jums jau laudis nenākot arī uz teātra un baleta izrādēm?"

„Meli," jau drusku diktāk atsaucās vīrs. „Skaidri meli! Tas teāters tikai atkal iekrita sliktā starpā. Todienu mums, lūk, kā pa nerru, empiši aizveda Lipomaņu Jēcīti."

„??."

„Lipomaņu Jēcīti, jā. Tas mums tāds derīgs cilvēks: — Lūgtu, kungs, ko vajag? Olīnas, spekīti, desiņu, liver peti? — Zelta puikiņš! Aizveda, kā stāv, ar visu. Nu, sakiet, kam gan luste tādā reizē uz kumēdiņiem skriet, kad nometne, tā sacit, bez produktiem un apgādnieka?

Ar tiem balerta dancotājiem vindien arī negals: strādājošiem nebija izmaksātas algas. Mīļši, mēs teicām, kamēr tā, varat dancāt — varat nedancāt, tāpat viss sanāks par skaidru pliku velti!" Un sanāca ar!

„Bet šodien tak algas beidzot ir izmaksātas?"

„Šodien ir."

„Nu, tad taču man publika būs?"

„Jaunais cilvēk," zalais vīrs nožēlodams paraudzījās caur pieri, „šodien tak pirmdiena: kurš cilvēks tad pirmdienā ies uz koncerti?"

Adalberts Auka

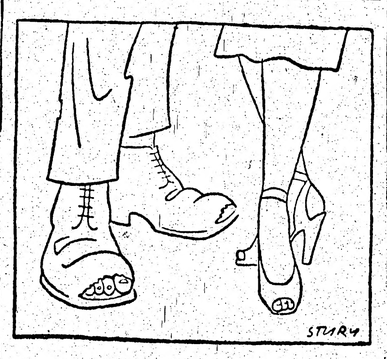

KONTRASTI
Dabiskais un mākslīgais

ATBILDES UZ JAUTĀJUMIEM — VAI JŪS VAR VIEGLI „IEBĀZT MAISĀ"

1. Protams, trijās minūtēs, jo vienam kājim vienas žurkas apēšanai vajadzīgas trīs minūtes.
2. Tikai nomiris vīrs atstāj atraitni, tātad minētā kombinācija ir neiespējama.
3. Nelaime! Vilciens ir prom. Visu jūsu rīcībā esošo laiku jūs izmantojāt pirmajam kilometram.
4. 59 minūtēs, jo ja kurvis 60 minūtēs ir pilns, tad skaidrs, ka minūti pirms tam tas bija pusē.
5. Nekad. Paisums taču cels augšup kā kuģi, tā virvju kāpes.
6. Trīs pīles viena aiz otras vienā rindā.
7. 25 km. Vilcieni satiekas pēc vienas stundas.
8. Nevienā, jo nevis Ābels, bet Kains nokāva savu brāli.
9. Trīs. Iespēja dabūt vienādas krāsas pāri jau ar otro zeķi, bet pilnīgi droši ar trešo, kura katrā ziņā būs melna vai balta, tātad vienāda ar vienu no iepriekšējo, lai tā būtu kādas krāsas būdama.
10. Papriekš pārcelas abi dēli. Viens tad pārbrauc laivu atpakaļ, kurā pārcelas tēvs viens pats un pēdīgi otrs dēls pārceļ savu brāli. Nepieciešami pavisam pieci braucieni.
11. Ministrs pirmo izvilkto zīmīti iznīcināja. Tā kā otrai bija uzraksts „Ej!", tad, pēc tiesneša domām, iznīcinātajai zīmītei vajadzēja būt ar uzrakstu „Paliec!", jo tiesnesis jau nezināja, ka karalis abām zīmītēm uzrakstīja „Ej!"

ZIEMSVĒTKU VECĪŠA KRUSTVĀRDU MĪKLAS ATRISINĀJUMS

Līmeniski: 1. Ave. 4. Sen. 5. Anta. 6. Si. 7. Ape. 10. Palestīna. 13. Iz. 14. AO. 16. Augi. 18. Li (litijs). 19. US. 21. Upes. 22. SS. 23. St. 24. Kult. 25. Iedoma. 29. Arī. 30. Kroka. 31. Es. 32. Zābaks. 37. Vārtīt. 38. Par. 40. GI. 41. RI (Rex-Imperator). 42. La. 44. Re! 45. Op. (opuss). 46. Un. 47. Zog. 48. Abi. 49. INRI. 50. Les. 51. Bet. 52. Ka. 53. Ra. 55. Lāse. 56. As (arsens). 57. Sit. 58. MP (Member of Parliament). 59. p. m. (post meridiem). — Stateniski: 1. Asns. 2. Vēti. 3. Ēna. 5. AD (Anno Domini). 8. Pi. 9. Eņģelis. 10. Pils. 11. Āzis. 12. Aisti. 14. Ausma. 15. Osta. 16. Auka. 17. Upurē. 20. Svētki. 25. Ik. 26. Er. 27. Do. 28. OK. 32. Zvaigznes. 33. Aa (Lielupe). 34. Br. 35. AT. 36. Siēnis. 38. Prasība. 39. Raportē. 40. Grubers. 42. Loģika. 43. Apalas. 54. Ail

„LATVIJAS" ABONEMENTS.

pasūtinot laikrakstu pa atsevišķiem eksemplāriem (līdz 3 eks. iesk.), maksā DM 3.— mēnesī + DM 0,50 par piesūtīšanu; pasūtinot kollektīvi vairāk par 3 eks. — DM 3.— mēnesī par eksemplāru; pasūtinot uz ārzemēm un maksājot Vācijā DM 3.— mēnesī + DM 0,80 par piesūtīšanu. Sludinājumi maksā DM 0,70 par vienslejīgas nonpareille iespiedrindas aizņemto telpu. Darka meklēšanas sludinājumi par puscenu.

Abonementa pieteikumi, sludinājumi, naudas pārvedumi un korespondence adresējama „Latvijai" (13b) Günzburg/Do., Bürgermeister-Landmannplatz 7.

Latvija iznāk trīs reizes nedēļā — otrdienās, ceturtdienās un sestdienās.

Kas ir 1948. g. labākie sportisti?

Laikā, kad uzkrīt pirmais sniegs, Skandināvijas valstis sāk meklēt savus aizvadītā gada labākos sportistus. Zviedrijā laikraksts „Svenska Dagbladet" par 1948. g. laureātu izraudzījis kanteini Grūtu, Londonas olimpisko spēlu uzvarētāju modernajā pieccīņā. Citi šo izvēli apšauba, minot kandidātus no pārējiem sporta veidiem. Domas gan nemaz nedalās Holandē, jo 4 zelta medaļu ieguvēja Londonā, Fanija Blankere-Koena, ir jau nacionāla varone, gluži kā ordeniem apbalvotais skrējējs Gastons Reifs Beļģijā, kas izcīnīja olimpisko uzvaru 5000 m skrējienā. Un Ungārijā? Daudz runā par jauno pasaules rekordistu vesera mešanā Emeriju Nemetu, jo slavenā futbolista Dr. Sarosi laiki pieder pagātnei. Čechoslovakijā tenisa un ledushokeja „zvaigznei" Jaroslavam Drobnijam būs jāpaliek otrajā vietā. Tautas lielākās simpatijas pieder Zlinas „lokomotīvei" Emīlam Zapotekam. Austrijā 1948. g. labākā sportista izvēli sagaida no futbolistu vidus. Tik leģendāra vīra kāds reiz bija neaizmirstamais Matiass Sindelārs, šodien gan vairs nav. Runā par Stojaspalu. Italijā ir trīs nopietni kandidāti — riteņbraukšanas fainomeni Gino Bartali, Fausto Copi un diskabols Adolfo Konsolīni, bet Francijā joprojām visu mutēs mīļš peldēšanas pasaules rekordista Alekša Žanī vārds. Anglijā kandidāti izraudzīti. Tie ir Arsenāla futbolu vienības uzbrucējs Doniss Komptons, golfa spēlētājs Kotons, pussmagā svara boksa pasaules meistars Fredijs Mills, skaistā barjērskrējēja Gardnere un „futbola profesors" Metjuss — ātrākais malējais uzbrucējs angļu salās. No 1948. g. 82 valstu sacīkstēm futbolā, ko absolvējušas 33 nāciju vienības, 1. vietā izvirzījusies Anglija, kam seko Zviedrijas izlase. Norvēģijā bez vairākiem izciliem slēpotājiem uzmanības centrā ir ātrslidotājs Svere Farstads. Jau sezonas pirmajās sacīkstēs viņš sasniedzis personīgo rekordu 500 m slidojumā — 43.4 sekundēs. Kas būs Vācijas 1948. g. labākais sportists? Ik sporta veida pārstāvji stāv un krīt par „saviem cilvēkiem". Motorsportisti saka, ka vienīgais kandidāts ir fainomenālais sacīkšu braucējs Georgs Meiers, bet futbolisti to pašu apgalvo par Frici Valteru (1. FC. Kaiserslautern). Beidzot: kas ir latviešu 1948. g. labākie sportisti emigrācijā? Šim grūtajam jautājumam mēģināsim atbildēt mūsu laikraksta šīgada pēdējā numurā.

SLUDINĀJUMI

Vēl pirms izbraukšanas uz Kanādu **VELOS IEPAZITIES AR TAUTIETEM.** Rakstīt zem Off. 331.

Mūsu mīļais un uzticīgais draugs dzimtenē un trimdā

Voldemars Švānbergs

65 g. vecs aizgājis aizsaulē 1948. gada 6. decembrī Flensburgā. Pārpelnots turpat.

Dr. A. Dargēvica un V. Šturma ģimenes

„Pārtrūks un izirs . . .
Un velti sirds taujās,
brīdi kā rūgto vērst
saldākajā".

Archibīskapa T. Grīnberga
BITĪTES KALENDĀRS 1949. G.
Cena DM 1,—.
Pasūtināms pie K. Baloža:
(13b) Kleinkötz b. Günzburg,
Lettenlager. (335)

Iegādājaties Latv. ev. lut. baznīcas virsvaldes izdevumus
BAZNĪCAS KALENDĀRS 1949. G.
Cena DM 1,50.
Bībeles panti katrai dienai 1949 g.
GAISMA TUMSĪBĀ
Cena DM 1,50.
Grāmatas nupat izsūtītas un pieprasāmas pie draudžu mācītājiem. (334)

INTEL. ATRAITNE vēlas sarakstīties ar tautiešiem no 35—40 g. v. Vēstules vēlamas ar ģīmetni. Rakstīt Off. 332.

Visas trimdā iznākošās grāmatas jūs varat iegādāties
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
(13a) Nürnberg 2., A/C Valka
Atkalpārdevējiem parastā atlaide. Atsevišķiem pasūtinātājiem jāpievieno pasta izdevumi. Pieprasiet grāmatu katalogu! (278)

Pārvedot mums naudu pa pastu, neaizmirstiet uz pārveduma talona otrā pusē atzīmēt, par ko Jūs maksājat.

LATVIA
Latvian Newspaper
Published under EUCOM Civil Affairs Division Authorisation Number UNDP 196. Publisher and Editor: Kārlis Rabācs, DP Camp Kleinkötz near Günzburg/D. Printer: „Schwäb. Volksbl." Günzburg/D.. Bgm.-Landm.-Pl. 7. Circulation: 4000. Published three times weekly. Editorial office: Günzburg/Do. Dominikus-Zimmermann-Str. 2

S. Vidberga zīmējums